

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький інститут соціальних технологій
Кафедра правових та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

_____ М. Є. Чайковський
„07” _____ 09 _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.21. Цивільний право

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма _____ **Право** _____

(назва освітньої програми)

освітнього ступеня _____ **Бакалавр** _____

(назва освітнього рівня)

галузь знань _____ **08 Право** _____

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) _____ **081 Право** _____

(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) _____ _____

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький інститут соціальних технологій

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 360/12

Форма підсумкового контролю: залік/екзамен

Хмельницький 2020 рік

Робоча програма _____ **Цивільне право**
(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань 08 „Право”,
спеціальністю 081 „Право”

„07” вересня 2020 року – 76 с.

Розробники:

Мозолюк-Боднар Людмила Миколаївна – доцент кафедри правових та інформаційних технологій Хмельницького інституту соціальних технологій, кандидат юридичних наук

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

Мозолюк-Боднар Людмила Миколаївна – доцент кафедри правових та інформаційних технологій Хмельницького інституту соціальних технологій, кандидат юридичних наук

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри правових та інформаційних технологій

Протокол від „07” вересня 2020 року № 1

Завідувач кафедри
правових та інформаційних технологій

(підпис)

Ю. І. Лучко
(прізвище та ініціали)

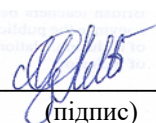
„07” вересня 2020 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Право
(2019 рік)

(назва освітньої програми)

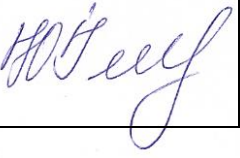
„07” вересня 2020 року

Гарант освітньо-професійної
програми

(підпис)

Л. М. Мозолюк-Боднар
(прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2020/2021	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри	07.09.2020 р.			
№ протоколу	№1			
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.uu.edu.ua/> за адресою:
<http://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=5431>

(вказати адресу)

Робочу програму перевірено

„07” вересня 2020 року

Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Хмельницького інституту
соціальних технологій

(підпис)

Н. І. Луцкевич
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3.	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	7
4.	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
4.1.	Анотація дисципліни.....	9
4.2.	Структура навчальної дисципліни.....	23
4.2.1.	<i>Тематичний план</i>	23
4.2.2.	<i>Навчально-методична картка дисципліни</i>	28
4.3.	Форми організації занять.....	32
4.3.1.	<i>Теми семінарських занять</i>	32
4.3.2.	<i>Індивідуальні завдання</i>	33
4.3.3.	<i>Індивідуальна навчально-дослідна робота</i>	34
4.3.4.	<i>Теми самостійної роботи студентів</i>	44
5.	МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	48
5.1.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.	48
5.2.	Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	49
5.3.	Інклюзивні методи навчання.....	49
6.	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	50
6.1	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	51
6.2.	Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру.....	51
6.3.	Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	54
6.4.	Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	55
6.5.	Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS..	55
6.6.	Розподіл балів, які отримують студенти.....	55
6.7.	Орієнтовний перелік питань до заліку та екзамену	56
7.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	67
7.1.	Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	67
7.2.	Глосарій (термінологічний словник).....	67
7.3.	Рекомендована література.....	72
7.4.	Інформаційні ресурси.....	75
8.	МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	76

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 12	Галузь знань 08 Право	Вид дисципліни обов’язкова	
	Спеціальність 081 Право	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 2	Спеціалізація Немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 7		2-й/3-й	2-й/3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 360		3-й/4-й 5-й/6-й	3-й/4-й 5-й/6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,4 / 2,5 самостійної роботи студента – 3,5 / 3,4	Освітній ступінь: бакалавр	92 год.	18 год.
		Практичні, семінарські	
		60 год.	16 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		210 год.	326 год.
Індивідуальні завдання: 26 год.			
		Вид семестрового контролю: залік/екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 41,6% аудиторних занять, 58,3% самостійної роботи;

для заочної форми навчання – 9,4% аудиторних занять, 90,5% самостійної роботи.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: вивчення навчальної дисципліни „Цивільне право” полягає у формуванні системи теоретичних знань, методичних рекомендацій і практичних навичок щодо освоєння найважливіших цивілістичних категорій і основних тенденцій розвитку цивільно-правового регулювання майнових і особистих немайнових відносин у сучасних умовах існування України; вивчення фундаментальних конструкцій цивільного права, принципових висновків цивілістичної науки, знань основних тенденцій розвитку законодавчого регулювання суспільних відносин, що становлять предмет цивільного права.

Завдання:

- засвоєння нормативних приписів цивільного законодавства незалежно від його форми, а саме: щодо поняття цивільного право України та його системи, законодавства;
- вивчити особливості цивільних правовідносин, з'ясувати елементи цивільних правовідносин, визначити види цивільних правовідносин;
- освоєння питання захисту цивільних прав та відповідальності у цивільному праві;
- набуття навичок щодо поняття фізичної особи, правоздатності та дієздатності фізичної особи, індивідуалізації фізичної особи, фізичної особи як підприємця; щодо поняття і ознак юридичної особи, цивільної правосуб'єктності юридичної особи, видів юридичних осіб, виникнення та припинення діяльності юридичних осіб, держави, територіальних громад як учасників цивільних правовідносин;
- ознайомлення з поняттям права власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні, суб'єктів та об'єктів права власності, змісту права власності, форм права власності, способів набуття і припинення права власності, захисту права власності;
- засвоєння поняття договору, свободи договору та змісту договору, необхідно звернути увагу на обов'язковість договору, типові умови договору та строк договору, закріпити знання студентів про значення пропозиції про укладення договору та її прийняття, необхідно знати які підстави передбачає закон для зміни або розірвання договору;
- відпрацювання навичок щодо відшкодування шкоди в цивільному праві, відповідальність за шкоду заподіяну працівником, джерелом підвищеної небезпеки; особливу увагу звернути на відповідальність за шкоду, заподіяну малолітніми, неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними особами;
- ознайомлення питання щодо спадкування та його видів, спадкування за заповітом, а також спадкування за законом; необхідно детально розібратися з чергами при спадкуванні за законом, а також з спадкуванням за правом представлення;

- застосування отриманих знань при вивченні інших галузей приватного права в межах національної правової системи;
- формування вміння вирішування колізійних ситуацій та усунення прогалин в законодавстві шляхом застосування аналогії права та аналогії закону;
- поєднування теоретичних та практичних знань при розв'язанні задач та інших завдань практичного спрямування.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- визначення цивільного права; предмет цивільного права; метод цивільно-правового регулювання; функції цивільного права; систему цивільного права; поняття цивільного законодавства; акти цивільного законодавства;
- поняття фізичної особи як суб'єкта цивільного права, правоздатність фізичної особи, дієздатність фізичної особи та її диференціація, визнання фізичної особи безвісно відсутньою, оголошення фізичної особи померлою, ім'я та місце проживання фізичної особи, акти цивільного стану, фізична особа – підприємець;
- поняття права власності; права володіння; права користування; права розпорядження; підстави набуття права власності; момент виникнення права власності у набувача; здійснення права власності; припинення права власності; право спільної власності; захист права власності;
- способи забезпечення виконання зобов'язання та їх характеристику, правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою;
- поняття договору купівлі-продажу; знати, що договір купівлі-продажу – це правочин; знати, що до договорів постачання, міни, контрактації сільськогосподарської продукції застосовуються загальні положення про договір купівлі-продажу; знати, що усі вищезазначені договори поєднує те, що їх дія направлена на відчуження майна на оплатних або безоплатних умовах;
- поняття публічної обіцянки винагороди, публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу, відшкодування шкоди, завданої внаслідок не усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи;
- аналізувати судову практику з цивільно-правових питань.

Крім того, студент повинен знати:

- *на понятійному рівні* тенденції розвитку цивільного права в умовах ринкової економіки яка породила різноманітні види права власності та організаційно-правові форми юридичних осіб, що зумовлює необхідність

знань не тільки відповідно правового регулювання, а й вивчення правових засад цивільного законодавства;

- на *фундаментальному рівні* зміст проблеми цивільного права як галузі права, методологічні засади аналізу нормативно-правової бази, специфіку предмета правового регулювання, а також джерел, норм які власне і складають його систему;

- на *практично-творчому рівні* вимоги, які ставляться до юриста-спеціаліста, юриста-керівника це правове супроводження цивільних правовідносин та недопустимість порушення прав та інтересів учасників цих відносин, формування високої культури в суспільстві.

вміти:

- давати вірну юридичну кваліфікацію означеним фактичним відносинам;

- тлумачити чинне цивільне законодавство;

- застосовувати на практиці діюче законодавство;

- розробляти проекти цивільно-правових документів та іншої ділової документації.

При цьому також вміти:

на *евристичному (алгоритмічному) рівні* формувати власну точку щодо об'єктивної необхідності цивільного права, а також на відносини, що недостатньо врегульовані законодавчими актами;

на *творчому рівні* використовувати свої внутрішні якості у підвищенні ефективності професійної діяльності, досліджувати недоліки законодавчого регулювання окремих договірних відносин та відносин власності і формувати пропозиції щодо їх вирішення.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 11
ОК 2.21	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	СК 1	СК 7	СК 8	СК 11	СК 12	СК 13	СК 14
ОК 2.21	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23
ОК 2.21	+	+	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Модуль 1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Змістовий модуль 1.

Основні положення цивільного права

Тема 1. Поняття цивільного права та його система. Цивільне законодавство України

Поняття цивільного права. Предмет, метод, функції та принципи цивільного права. Цивільне законодавство. Поняття цивільного права як галузі права, як науки та навчальної дисципліни. Місце цивільного права в системі права України. Система цивільного права.

Цивільне законодавство. Акти цивільного законодавства, їх система. Цивільний кодекс України як основа цивільного законодавства. Дія актів цивільного законодавства у часі, просторі та за колом осіб. Співвідношення загального і спеціального законодавства. Аналогія закону і аналогія права. Правове значення судової практики, роз'яснень вищих судових інстанцій та норм моралі.

Тема 2. Цивільні правовідносини. Підстави виникнення і здійснення цивільних прав та виконання обов'язків

Поняття цивільних правовідносин. Відмінність цивільних правовідносин від інших галузевих правовідносин. Особливості цивільних правовідносин.

Елементи цивільно-правових відносин. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільно-правових відносин. Суб'єктивне цивільне право. Суб'єктивний цивільний обов'язок.

Види цивільно-правових відносин. Ознаки, за якими класифікуються правовідносини. Регулятивні і охоронні відносини. Абсолютні й відносні правовідносини. Активні і пасивні цивільні правовідносини. Речові й зобов'язальні відносини. Майнові і особисті немайнові відносини.

Значення цивільних правовідносин.

Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків. Здійснення цивільних прав. Межі здійснення цивільних прав. Виконання цивільних обов'язків.

Тема 3. Захист цивільних прав та інтересів

Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Межі здійснення цивільних прав. Умови виконання цивільних обов'язків. Поняття права на захист цивільних прав та інтересів. Форми захисту цивільних прав та інтересів. Способи захисту цивільних прав та інтересів. Самозахист. Юрисдикційний захист.

Відшкодування збитків та інші способи відшкодування майнової шкоди.

Відшкодування моральної шкоди.

Змістовний модуль 2

Суб'єкти цивільних правовідносин

Тема 4. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи. Обсяг цивільної правоздатності фізичної особи. Запобігання обмеженню можливості фізичної особи мати цивільні права та обов'язки. Ім'я фізичної особи. Місце проживання фізичної особи.

Цивільна дієздатність фізичної особи. Часткова цивільна дієздатність фізичної особи, яка не досягла чотирнадцяти років. Неповна цивільна дієздатність фізичної особи у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років. Цивільна відповідальність неповнолітньої особи. Повна цивільна дієздатність. Надання повної цивільної дієздатності.

Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Правові наслідки обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, цивільна дієздатність якої була обмежена. Визнання фізичної особи недієздатною. Момент визнання фізичної особи недієздатною. Правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною. Поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, яка була визнана недієздатною.

Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Опіка над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, а також фізичної особи, місце перебування якої невідоме. Скасування рішення суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення фізичної особи померлою. Правові наслідки оголошення фізичної особи померлою. Правові наслідки появи фізичної особи, яка була оголошена померлою.

Акти цивільного стану. Поняття та значення актів цивільного стану.

Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Фізична особа-підприємець.

Тема 5. Опіка та піклування

Завдання опіки та піклування. Орган опіки та піклування. Обов'язок повідомляти про фізичних осіб, які потребують опіки або піклування. Фізичні особи, над якими встановлюється опіка. Фізичні особи, над якими встановлюється піклування. Встановлення опіки та піклування судом. Встановлення опіки та піклування органом опіки та піклування. Місце встановлення опіки або піклування. Призначення опікуна або піклувальника. Фізична особа, яка не може бути опікуном або піклувальником. Опіка або піклування над фізичною особою, щодо якої не призначено опікуна або піклувальника. Опіка або піклування над фізичною особою, яка перебуває у спеціальному закладі.

Права та обов'язки опікуна. Правочини, які не може вчиняти опікун. Права та обов'язки піклувальника. Правочини, на вчинення яких піклувальник не може давати згоду. Правочини, які вчиняються з дозволу органу опіки та піклування. Управління майном особи, над якою встановлено опіку. Право опікуна та піклувальника на плату за виконання ними своїх обов'язків. Опіка над майном. Звільнення опікуна та піклувальника. Припинення опіки.

Припинення піклування. Надання дієздатній фізичній особі допомоги у здійсненні її прав та виконанні обов'язків. Оскарження дій опікуна, рішень органу опіки та піклування.

Тема 6. Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин

Поняття юридичної особи. Види юридичних осіб. Участь юридичних осіб публічного права у цивільних відносинах. Організаційно-правові форми юридичних осіб

Підприємницькі товариства. Непідприємницькі товариства. Здійснення підприємницької діяльності непідприємницькими товариствами та установами.

Створення юридичної особи. Вимоги до змісту установчих документів. Державна реєстрація юридичної особи. Найменування юридичної особи.

Цивільна правоздатність юридичної особи. Цивільна дієздатність юридичної особи. Місцезнаходження юридичної особи. Особисті немайнові права юридичної особи. Філії та представництва. Відповідальність юридичних осіб.

Управління товариством. Загальні збори учасників товариства. Виконавчий орган товариства. Право участі у товаристві

Управління установою. Передання майна установі. Зміна мети установи та структури управління.

Припинення юридичної особи. Обов'язки особи, що прийняла рішення про припинення юридичної особи.

Злиття, приєднання, поділ та перетворення юридичної особи. Порядок припинення юридичної особи шляхом злиття, приєднання, поділу та перетворення. Перетворення юридичної особи. Виділ.

Ліквідація юридичної особи. Порядок ліквідації юридичної особи. Задоволення вимог кредиторів.

Тема 7. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної та юридичної особи

Загальні положення про особисті немайнові права фізичної та юридичної особи. Зміст особистого немайнового права. Здійснення особистих немайнових прав. Захист особистих немайнових прав.

Поняття та особливості немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи. Право на життя. Право на охорону здоров'я. Право на медичну допомогу. Право на інформацію про стан свого здоров'я. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Право на свободу. Право на особисту недоторканість. Фізична недоторканість. Психічна недоторканість. Статева недоторканість. Право на сім'ю. Право на опіку або піклування.

Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Право на ім'я. Право на повагу до гідності та честі. Право на недоторканість ділової репутації. Право на індивідуальність. Право на особисте життя та його таємницю. Право на інформацію. Право на особисті папери. Право на таємницю кореспонденції. Право на місце проживання. Право на недоторканість житла. Право на вибір роду занять. Право на свободу пересування. Право на свободу об'єднання. Право на мирні зібрання.

Змістовний модуль 3.

Об'єкти. Правочини. Представництво

Тема 8. Об'єкти цивільних прав

Види об'єктів цивільних прав. Оборотоzdатність об'єктів цивільних прав.

Поняття речі. Тварини. Нерухомі та рухомі речі. Державна реєстрація прав на нерухомість. Речі подільні та неподільні. Речі, визначені індивідуальними або родовими ознаками. Речі споживні та неспоживні. Головна річ і приналежність. Складові частини речі. Складні речі. Продукція, плоди та доходи. Майно. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Гроші (грошові кошти). Валютні цінності.

Поняття цінного паперу. Групи та види цінних паперів. Вимоги до цінного паперу. Передання прав за цінним папером. Виконання за цінним папером. Нематеріальні блага. Результати інтелектуальної, творчої діяльності. Інформація. Особисті немайнові блага.

Тема 9. Правочини

Поняття та види правочинів. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочину. Презумпція правомірності правочину. Форма правочину. Способи волевиявлення. Правочини, які можуть вчинятися усно. Вимоги до письмової форми правочину. Правочини, які належить вчиняти у письмовій формі. Нотаріальне посвідчення правочину. Державна реєстрація правочину. Місце вчинення правочину. Правочини, щодо яких правові наслідки пов'язуються з настанням певної обставини. Тлумачення змісту правочину. Відмова від правочину.

Недійсність правочину. Правові наслідки недійсності правочину. Правові наслідки недійсності окремих частин правочину. Правові наслідки недодержання вимоги щодо письмової форми правочину. Правові наслідки недодержання вимоги закону про нотаріальне посвідчення одностороннього правочину. Правові наслідки недодержання вимоги закону про нотаріальне посвідчення договору. Правові наслідки вчинення правочину малолітньою особою за межами її цивільної дієздатності. Правові наслідки вчинення правочину неповнолітньою особою за межами її цивільної дієздатності. Правові наслідки вчинення правочину фізичною особою, цивільна дієздатність якої обмежена, за межами її цивільної дієздатності. Правові наслідки вчинення правочину без дозволу органу опіки та піклування. Правові наслідки вчинення правочину дієздатною фізичною особою, яка у момент його вчинення не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними. Правові наслідки вчинення правочину недієздатною фізичною особою. Правові наслідки укладення юридичною особою правочину, якого вона не мала права вчиняти. Правові наслідки вчинення правочину, який порушує публічний порядок. Правові наслідки правочину, який вчинено під впливом помилки. Правові наслідки вчинення правочину під впливом обману. Правові наслідки правочину, який вчинено під впливом насильства. Правові наслідки правочину, який вчинено у результаті зловмисної домовленості представника однієї сторони з другою стороною. Правові наслідки правочину, який вчинено

під впливом тяжкої обставини. Правові наслідки фіктивного правочину. Правові наслідки удаваного правочину. Момент недійсності правочину.

Тема 10. Представництво у цивільному праві

Поняття та підстави представництва. Правочини, які може вчиняти представник. Правові наслідки вчинення правочину представником. Передоручення. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень. Представництво за законом. Комерційне представництво. Представництво за довіреністю. Форма довіреності. Довіреність юридичної особи. Строк довіреності. Припинення представництва за довіреністю. Скасування довіреності. Відмова представника від вчинення дій, які були визначені довіреністю.

Тема 11. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність

Поняття строку та терміну. Визначення строку та терміну. Початок перебігу строку. Закінчення строку. Порядок вчинення дій в останній день строку. Поняття позовної давності. Загальна позовна давність. Спеціальна позовна давність. Зміна тривалості позовної давності. Обчислення позовної давності. Початок перебігу позовної давності. Позовна давність у разі заміन сторін у зобов'язанні. Зупинення перебігу позовної давності. Переривання перебігу позовної давності. Перебіг позовної давності у разі залишення позову без розгляду. Застосування позовної давності до додаткових вимог. Наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Змістовний модуль 4.

Право власності та інші речові права

Тема 12. Право власності

Поняття права власності. Зміст права власності. Суб'єкти права власності. Здійснення права власності. Використання власником свого майна для здійснення підприємницької діяльності. Непорушність права власності. Тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна. Право власності Українського народу. Право приватної власності. Право державної власності. Право комунальної власності.

Підстави набуття права власності. Набуття права власності юридичною особою публічного права. Набуття добросовісним набувачем права власності на майно, відчужене особою, яка не мала на це права. Набуття права власності на новостворене майно. Набуття права власності на перероблену річ. Привласнення загальнодоступних дарів природи. Момент набуття права власності за договором. Набуття права власності на безхазяйну річ.

Набуття права власності на рухому річ, від якої власник відмовився. Знахідка. Набуття права власності на знахідку. Право особи, яка знайшла загублену річ, на винагороду та відшкодування витрат, пов'язаних із знахідкою. Бездоглядна домашня тварина. Набуття права власності на бездоглядну домашню тварину. Відшкодування витрат на утримання бездоглядної домашньої тварини та виплата винагороди. Набуття права

власності на скарб. Набувальна давність. Набуття права власності у разі приватизації державного майна та майна, що є в комунальній власності.

Підстави припинення права власності. Відмова від права власності. Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати. Припинення права власності внаслідок знищення майна. Викуп земельної ділянки у зв'язку з суспільною необхідністю. Припинення права власності на нерухоме майно у зв'язку з викупом земельної ділянки, на якій воно розміщене. Викуп пам'ятки історії та культури. Реквізиція. Конфіскація.

Поняття і види права спільної власності. Право спільної часткової власності. Визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Плоди, продукція та доходи від використання майна, що є у спільній частковій власності. Утримання майна, що є у спільній частковій власності. Право співвласника розпорядитися своєю часткою у праві спільної часткової власності. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності. Момент переходу частки у праві спільної часткової власності до набувача за договором. Виділ частки із майна, що є у спільній частковій власності. Припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників. Звернення стягнення на частку у майні, що є у спільній частковій власності. Поділ майна, що є у спільній частковій власності. Право спільної сумісної власності. Здійснення права спільної сумісної власності. Виділ частки із майна, що є у спільній сумісній власності. Звернення стягнення на частку майна, що є у спільній сумісній власності. Поділ майна, що є у спільній сумісній власності.

Земля (земельна ділянка) як об'єкт права власності. Суб'єкти права власності на землю (земельну ділянку). Право власника на забудову земельної ділянки. Самочинне будівництво. Право на земельну ділянку при придбанні житлового будинку, будівлі або споруди, що розміщені на ній. Припинення права власності на земельну ділянку.

Право власності на житло. Поняття житла. Житловий будинок як об'єкт права власності. Садиба як об'єкт права власності. Квартира як об'єкт права власності. Права власника житлового будинку, квартири. Права житлово-будівельного (житлового) кооперативу та їх членів на квартиру в будинку кооперативу. Об'єднання власників житлових будинків, квартир.

Тема 13. Захист права власності

Поняття та види захисту права власності. Речово-правові способи захисту права власності та їх види. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності. Позов про визнання права власності. Позов про виключення майна з опису або звільнення з-під арешту. Витребування майна власника із чужого незаконного володіння (віндикаційний позов). Захист прав власності від порушень, не пов'язаних із позбавленням володіння (негаторний позов). Відшкодування шкоди, заподіяної речам власника. Визнання права власності. Недійсність актів, що порушують право власності.

Тема 14. Речові права на чуже майно

Види речових прав на чуже майно. Захист речових прав на чуже майно.

Суб'єкти права володіння чужим майном. Виникнення права володіння. Припинення права володіння. Обов'язок недобросовісного володільця негайно повернути майно особі, яка має на нього право власності чи інше право або яка є добросовісним володільцем.

Поняття користування чужим майном. Встановлення сервітуту. Зміст сервітуту. Право користування чужою земельною ділянкою або іншим нерухомим майном. Право членів сім'ї власника житла на користування цим житлом. Припинення сервітуту.

Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Строк договору про надання права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої у користування для сільськогосподарських потреб. Права та обов'язки землекористувача. Право землекористувача на відчуження права користування земельною ділянкою. Припинення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб.

Підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови. Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої для забудови. Права та обов'язки землекористувача. Припинення права користування земельною ділянкою для забудови. Правові наслідки припинення права користування земельною ділянкою.

Тема 15. Право інтелектуальної власності

Поняття права інтелектуальної власності. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності. Об'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності. Особисті немайнові права інтелектуальної власності. Майнові права інтелектуальної власності. Строк чинності прав інтелектуальної власності. Використання об'єкта права інтелектуальної власності. Передання майнових прав інтелектуальної власності. Здійснення права інтелектуальної власності, яке належить кільком особам. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням. Наслідки порушення права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності судом.

Право інтелектуальної власності на літературний, художній та інший твір (авторське право). Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права інтелектуальної власності на твір.

Право інтелектуальної власності на виконання, фонограму, відеограму та програму (передачу) організації мовлення (суміжні права). Об'єкти суміжних

прав. Суб'єкти суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав.

Право інтелектуальної власності на наукове відкриття. Поняття наукового відкриття. Право на наукове відкриття.

Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Придатність винаходу для набуття права інтелектуальної власності на нього. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми

Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції. Обсяг правової охорони раціоналізаторської пропозиції. Суб'єкти права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Права суб'єктів права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин. Види прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин. Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені патентом.

Право інтелектуальної власності на комерційне найменування. Правова охорона комерційного найменування. Майнові права інтелектуальної власності на комерційне найменування.

Право інтелектуальної власності на торговельну марку. Торговельна марка. Суб'єкти права інтелектуальної власності на торговельну марку. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку.

Право інтелектуальної власності на географічне зазначення. Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю. Поняття комерційної таємниці. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю. Охорона комерційної таємниці органами державної влади. Строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

Модуль 2.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Змістовний модуль 5. Зобов'язальне право

Тема 16. Зобов'язальне право. Виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання

Поняття зобов'язання та підстави його виникнення. Сторони у зобов'язанні. Третя особа у зобов'язанні.

Підстави заміни кредитора у зобов'язанні. Форма правочину щодо заміни кредитора у зобов'язанні. Обсяг прав, що переходять до нового кредитора у зобов'язанні. Зобов'язання, в яких заміна кредитора не допускається. Порядок заміни кредитора у зобов'язанні. Докази прав нового кредитора у зобов'язанні. Заперечення боржника проти вимоги нового кредитора у зобов'язанні. Відповідальність первісного кредитора у зобов'язанні.

Заміна боржника у зобов'язанні. Форма правочину щодо заміни боржника у зобов'язанні. Заперечення нового боржника у зобов'язанні проти вимоги кредитора. Правові наслідки заміни боржника у зобов'язанні, забезпеченому порукою або заставою. Валюта зобов'язання. Недопустимість односторонньої відмови від зобов'язання.

Поняття виконання зобов'язання. Виконання зобов'язання належними сторонами. Виконання обов'язку боржника іншою особою. Виконання зобов'язання частинами. Строк (термін) виконання зобов'язання. Дострокове виконання зобов'язання. Місце виконання зобов'язання. Валюта виконання грошового зобов'язання. Черговість погашення вимог за грошовим зобов'язанням. Збільшення суми, що виплачується фізичній особі за грошовим зобов'язанням. Проценти. Предмет виконання. Спосіб виконання. Виконання зобов'язання внесенням боргу в депозит нотаріуса. Виконання альтернативного зобов'язання. Виконання зобов'язання, в якому беруть участь кілька кредиторів або кілька боржників. Солідарне зобов'язання. Солідарна вимога кредиторів. Солідарний обов'язок боржників. Право боржника, який виконав солідарний обов'язок, на зворотну вимогу. Підтвердження виконання зобов'язання.

Підстави припинення зобов'язання. Припинення зобов'язання виконанням. Припинення зобов'язання переданням відступного. Припинення зобов'язання зарахуванням. Недопустимість зарахування зустрічних вимог. Зарахування у разі заміни кредитора. Припинення зобов'язання за домовленістю сторін. Припинення зобов'язання прощенням боргу. Припинення зобов'язання поєднанням боржника і кредитора в одній особі. Припинення зобов'язання неможливістю його виконання. Припинення зобов'язання смертю фізичної особи. Припинення зобов'язання ліквідацією юридичної особи.

Порушення зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання. Прострочення боржника. Прострочення кредитора. Вина як підстава відповідальності за порушення зобов'язання. Одностороння відмова від зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання з вини кредитора.

Підстави звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання. Відповідальність боржника за дії інших осіб. Субсидіарна відповідальність. Правові наслідки невиконання обов'язку передати річ, визначену індивідуальними ознаками. Виконання зобов'язання за рахунок боржника. Відповідальність і виконання зобов'язання в натурі. Відшкодування збитків, завданих порушенням зобов'язання. Збитки і неустойка. Відповідальність за порушення грошового зобов'язання.

Тема 17. Забезпечення виконання зобов'язання

Способи забезпечення виконання зобов'язання. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання. Загальні умови забезпечення виконання зобов'язання.

Поняття неустойки. Підстави виникнення права на неустойку. Предмет неустойки. Правові наслідки сплати (передання) неустойки.

Порука. Договір поруки. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого порукою. Права та обов'язки поручителя у разі пред'явлення до нього вимоги. Права поручителя, який виконав зобов'язання. Повідомлення поручителя про виконання зобов'язання боржником. Припинення поруки.

Поняття гарантії. Строк дії гарантії. Незалежність гарантії від основного зобов'язання. Правові наслідки порушення боржником зобов'язання, забезпеченого гарантією. Обов'язки гаранта під час розгляду вимоги кредитора. Право гаранта на відмову в задоволенні вимоги кредитора. Обов'язок гаранта. Припинення гарантії. Право гаранта на зворотну вимогу до боржника.

Поняття завдатку. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком.

Поняття обтяження рухомого майна. Публічні та приватні обтяження. Застава і притримання як види забезпечувального обтяження.

Поняття застави. Забезпечення майбутньої вимоги. Підстави виникнення застави. Окремі види застав. Предмет застави. Застава майна, що є у спільній власності. Заміна предмета застави. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмета застави. Страхування предмета застави. Оцінка предмета застави. Сторони у договорі застави. Зміст договору застави. Момент виникнення права застави. Користування та розпоряджання предметом застави. Обов'язки володільця предмета застави. Наступна застава. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Звернення стягнення на предмет застави. Реалізація предмета застави. Дострокове виконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Припинення права застави.

Право притримання. Обов'язки кредитора, який притримує річ у себе. Розпорядження річчю, яку притримує кредитор. Задоволення вимог за рахунок речі, яку притримує кредитор.

Тема 18. Цивільно-правовий договір

Поняття та види договору. Свобода договору. Зміст договору. Обов'язковість договору. Типові умови договору. Строк договору. Ціна. Публічний договір. Договір приєднання. Попередній договір. Договір на користь третьої особи. Тлумачення умов договору.

Укладення договору. Форма договору. Момент укладення договору. Пропозиція укласти договір. Прийняття пропозиції. Місце укладення договору. Договір та правові акти органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування. Вирішення переддоговірних спорів. Укладення договорів на біржах, аукціонах, конкурсах. Підстави для зміни або розірвання договору. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни або розірвання договору. Форма зміни або розірвання договору.

Змістовний модуль 6.

Окремі види договорів в цивільному праві

Тема 19. Договори з передання майна у власність

Договір купівлі-продажу. Договір міни. Договір поставки. Договір контрактації. Договір постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду). Договір дарування. Загальні та відмінні риси договорів про передання майна у власність. Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір пожертви.

Тема 20. Договори з передання майна у користування

Загальні та відмінні риси договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування. Договір найму (оренди) житла. Договір позики. Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу.

Тема № 21. Договори підряду

Загальні та відмінні риси договорів про оплатне виконання робіт. Види таких договорів. Договір підряду на проектні та пошукові роботи. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Договір підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду.

Тема 22. Договори з надання послуг

Загальні положення про договори з надання послуг: предмет договору, умови виконання. Загальні та відмінні риси договорів про надання послуг. Види таких договорів. Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу. Договір банківського рахунку. Розрахунки. Загальні положення про розрахунки. Договір перевезення. Договір транспортного

експедирування. Договір зберігання. Договір страхування. Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном. Договір факторингу.

Тема 23. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія

Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Строк ліцензійного договору. Типовий ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Договір комерційної концесії. Предмет договору комерційної концесії. Сторони в договорі комерційної концесії. Форма договору комерційної концесії та його державна реєстрація. Договір комерційної субконцесії. Обов'язки правоволодільця. Обов'язки користувача. Особливі умови договору комерційної концесії. Відповідальність правоволодільця за вимогами, що пред'являються до користувача. Право користувача на укладення договору комерційної концесії на новий строк. Зміна договору комерційної концесії. Припинення договору комерційної концесії. Збереження чинності договору комерційної концесії у разі зміни сторін. Наслідки зміни торговельної марки чи іншого позначення правоволодільця. Наслідки припинення права, користування яким надано за договором комерційної концесії.

Тема 24. Договори про спільну діяльність

Договір про спільну діяльність. Форма та умови договору про спільну діяльність.

Договір простого товариства. Вклади учасників. Спільне майно учасників. Ведення спільних справ учасників. Право учасника на інформацію. Спільні витрати та збитки учасників. Відповідальність учасників за спільними зобов'язаннями. Розподіл прибутку. Виділ частки учасника на вимогу його кредитора. Припинення договору простого товариства. Відмова учасника від подальшої участі в договорі простого товариства та розірвання договору. Відповідальність учасника, щодо якого договір простого товариства припинений.

Змістовний модуль 7

Недоговірні зобов'язання. Спадкове право

Тема 25. Зобов'язання із односторонніх дій

Публічна обіцянка винагороди. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Право на публічну обіцянку винагороди без оголошення конкурсу. Зміст завдання. Строк (термін) виконання завдання. Зміна умов публічної обіцянки винагороди. Правові наслідки виконання завдання. Припинення зобов'язання у зв'язку з публічною обіцянкою винагороди.

Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Право на оголошення конкурсу. Умови конкурсу. Зміна умов конкурсу. Відмова від проведення конкурсу

Переможець конкурсу. Особливості оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс. Права переможця конкурсу. Повернення учаснику конкурсу речі, поданої на конкурс.

Право на вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Надання звіту про вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Відшкодування витрат, понесених особою у зв'язку із вчиненням нею дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Зобов'язання, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна іншої особи.

Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Наслідки неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Тема 26. Деліктні зобов'язання

Зобов'язання з відшкодування шкоди. Поняття і значення зобов'язань з відшкодування шкоди. Підстави деліктної відповідальності. Система зобов'язань з відшкодування шкоди.

Відповідальність за шкоду, заподіяну працівником.

Відповідальність за шкоду, заподіяну органами державної влади. Суб'єкти заподіяння шкоди та суб'єкти відповідальності за шкоду, заподіяну органами державної влади. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної органами державної влади.

Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами. Суб'єкти заподіяння шкоди та суб'єкти відповідальності за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами. Особливості відповідальності за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами.

Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Загальні засади відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю фізичної особи внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я. Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок смерті потерпілого. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я або смерті.

Відповідальність за шкоду, заподіяну малолітніми, неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними особами. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної малолітніми особами. Відшкодування шкоди, заподіяної неповнолітніми особами. Відшкодування шкоди, заподіяної недієздатними особами та особами обмеженими у дієздатності.

Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Поняття і види джерел підвищеної небезпеки. Суб'єкти відшкодування за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Особливості відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.

Відшкодування шкоди, внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Умови відповідальності. Ненадання повної та достовірної інформації. Придатність товару.

Відповідальність за шкоду, заподіяну внаслідок злочину.

Відшкодування моральної шкоди. Умови і порядок відшкодування моральної шкоди.

Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави.

Тема 27. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом

Поняття та види спадкування. Спадкоємці. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини. Відкриття спадщини: час та місце. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування. Спадкування права на: земельну ділянку; вклад у банку; одержання страхових виплат; відшкодування збитків, моральної шкоди та сплату неустойки, що належали спадкодавцеві. Спадкування обов'язку відшкодувати майнову шкоду (збитки) та моральну шкоду, яка була завдана спадкодавцем. Обов'язок спадкоємців відшкодувати витрати на утримання, догляд, лікування та поховання спадкодавця. Право заповідача на призначення спадкоємців та на визначення обсягу спадщини, що має спадкуватися за заповітом. Заповідальний відказ. Предмет заповідального відказу. Право на обов'язкову частку у спадщині. Заповіт з умовою. Заповіт подружжя. Загальні вимоги до форми заповіту. Посвідчення заповіту нотаріусом, посвідчення та оголошення нотаріусом секретного заповіту. Посвідчення заповіту іншими посадовими чи службовими особами. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Таємниця заповіту, недійсність заповіту.

Тема 28. Спадкування за законом. Здійснення права спадкування

Черговість спадкування за законом: перша - п'ята черга спадкоємців за законом. Спадкування усиновленими та усиновлювачами. Спадкування за правом представлення. Розмір частки у спадщині спадкоємців за законом. Подання заяви про прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Наслідки пропущення строку для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини, відмова на користь іншої особи. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини. Відумерлість спадщини. Обов'язок спадкоємців задовольнити вимоги кредитора. Охорона спадкового майна нотаріусом чи виконавцем заповіту. Право заповідача, нотаріуса чи спадкоємців на призначення виконавця заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень. Строк чинності повноважень виконавця заповіту. Право виконавця заповіту на відмову від здійснення своїх повноважень. Право спадкоємця на одержання свідоцтва про право на спадщину. Строк видачі свідоцтва про право на спадщину. Державна реєстрація права на спадщину. Визнання судом недійсним свідоцтва про право на спадщину. Спадковий договір: поняття, сторони та форма. Забезпечення виконання та розірвання спадкового договору.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні: теорія держави і права, конституційне право, римське приватне право.

Міжпредметні зв'язки: сімейне право, земельне право, трудове право, житлове право, цивільне процесуальне право.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	Аудиторна					с.р.	Усього	Аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	Сем	пр	лаб	Інд			л	Сем	Пр	Лаб	Інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА															
Змістовий модуль 1.															
Основні положення цивільного права															
Тема 1. Поняття цивільного права та його система. Цивільне законодавство України	6	2	2	–	–	–	2	6	2	2	–	–	–	2	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури

Тема 2. Цивільні правовідносини. Підстави виникнення і здійснення цивільних прав та виконання обов'язків	6	2	2	-	-	-	2	6	-	-	-	-	-	6	АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: складання кросворду за основними термінами теми
Тема 3. Захист цивільних прав та інтересів	6	2	2	-	-	-	2	6	-	-	-	-	-	6	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	
Разом за змістовим модулем 1	20	6	6	-	-	2	6	20	2	2			2	14	

Змістовий модуль 2.

Суб'єкти цивільних правовідносин

Тема 4. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	10	4	2	-	-	-	4	10	2	2	-	-	-	6	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 5. Опіка та піклування	6	2	2	-	-	-	2	6	-	-	-	-	-	6	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 6. Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	8	2	2	-	-	-	4	8	2	-	-	-	-	6	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 7. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної та юридичної особи	8	2	2	-	-	-	4	8	-	-	-	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	34	10	8	-	-	2	14	34	4	2	-	-	2	26	
ІНДЗ	6	-	-	-	-	6	-	6	-	-	-	-	6	-	ІНДЗ: реферат
Усього годин (за 3 семестр)	60	16	14	-	-	10	20	60	6	4	-	-	10	40	

Змістовий модуль 3.

Об'єкти. Правочини. Представництво

Тема 8. Об'єкти цивільних прав	14	2	2	-	-	-	10	14	-	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 9. Правочини	18	6	2	-	-	-	10	18	2	2	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури

Тема 10. Представництво у цивільному праві	14	2	2	-	-	-	10	14	-	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 11. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність	16	4	2	-	-	-	10	16	-	-	-	-	-	16	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 3	64	14	8	-	-	2	40	64	2	2	-	-	2	58	
Змістовий модуль 4.															
Право власності та інші речові права															
Тема 12. Право власності	16	4	2	-	-	-	10	16	-	-	-	-	-	16	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 13. Захист права власності	11	4	2	-	-	-	5	11	-	-	-	-	-	11	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 14. Речові права на чуже майно	9	2	2	-	-	-	5	9	-	-	-	-	-	9	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 15. Право інтелектуальної власності	12	6	-	-	-	-	6	12	-	-	-	-	-	12	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 4	50	16	6	-	-	2	26	50	-	-	-	-	2	48	
Усього годин	50	16	6	-	-	4	26	50	2	2	-	-	4	48	
ІНДЗ	6	-	-	-	-	6	-	6	-	-	-	-	6	-	ІНДЗ: реферат
Усього годин (4 семестр)	120	30	14	-	-	10	66	120	2	2	-	-	10	106	
Усього годин за навчальний рік	180	46	28	-	-	20	86	180	8	6	-	-	20	146	
Модуль 2 ОСОБЛИВА ЧАСТИНА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА															
Змістовний модуль 5. Зобов'язальне право															
Тема 16. Зобов'язальне право. Виконання	14	4	2	-	-	-	8	14	2	2	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання

зобов'язання. Припинення зобов'язання																ІР: огляд додаткової літератури
Тема 17. Забезпечення виконання зобов'язання	14	4	2	-	-	-	8	14	-	-	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 18. Цивільно-правовий договір	12	2	2	-	-	-	8	12	2	2	-	-	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 5	42	10	6	-	-	2	24	42	4	4	-	-	-	2	32	
Змістовий модуль 6. Окремі види договорів в цивільному праві																
Тема 19. Договори з передання майна у власність	14	4	2	-	-	-	8	14	-	-	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 20. Договори з передання майна у користування	14	4	2	-	-	-	8	14	-	-	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 21. Договори підряду	10	2	2	-	-	-	6	10	2	2	-	-	-	-	6	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 22. Договори з надання послуг	16	6	2	-	-	-	8	16	-	-	-	-	-	-	16	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 23. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія	10	2	2	-	-	-	6	10	-	-	-	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 24. Договори про спільну діяльність	6	2	-	-	-	-	4	6	-	-	-	-	-	-	6	АР: опитування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2		-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 6	72	20	10	-	-	2	40	72	2	2	-	-	-	2	66	

Усього годин	72	30	16	-	-	4	64	72	6	6	-	-	4	66	
ІНДЗ	6					6		6	-	-	-	-	6	-	ІНДЗ: реферат
Усього годин (5семестр)	120	30	16	-	-	10	64	120	6	6	-	-	10	98	
Змістовий модуль 7.															
Недоговірні зобов'язання. Спадкове право															
Тема 25. Зобов'язання з односторонніх дій	10	4	2	-	-	-	4	10	-	-	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 26. Деліктні зобов'язання	14	4	4	-	-	-	6	14	2	2	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 27. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом	14	4	4	-	-	-	6	14	2	2	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 28. Спадкування за законом. Здійснення права спадкування	14	4	4	-	-	-	6	14	-	-	-	-	-	14	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2		-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	2	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 7	54	16	14	-	-	2	22	54	4	4	-	-	2	44	
ІНДЗ	6	-	-	-	-	6	-	6	-	-	-	-	6	-	ІНДЗ: реферат
Усього годин (6 семестр)	60	16	14	-	-	8	22	60	4	4	-	-	8	44	
Усього годин за навчальний рік	180	46	30	-	-	18	86	180	10	10	-	-	18	142	
Усього годин з дисципліни	360	92	58	-	-	38	172	360	18	16	-	-	38	288	

4 семестр

Разом: 120 год., лекції – 30 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 76 год.

Модулі	Змістовий модуль 3							Змістовий модуль 4							
Назва модуля	<i>Правочини. Представництво</i>							<i>Право власності та інші речові право</i>							
Кількість балів за модуль	24 бали							20 балів							
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	<i>Об'єкти цивільних прав</i>	<i>Правочини</i>		<i>Представництво у цивільному праві.</i>		<i>Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність</i>		<i>Право власності</i>		<i>Захист права власності.</i>		<i>Речові права на чуже майно</i>	<i>Право інтелектуальної власності</i>		
Семінарські	1	2		3		4		5		6		7			
Теми семінарських занять	<i>Об'єкти цивільних прав 4 бали</i>	<i>Правочини 4 бали</i>		<i>Представництво у цивільному праві. 4 бали</i>		<i>Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність 4 бали</i>		<i>Право власності 4 бали</i>		<i>Захист права власності. 4 бали</i>		<i>Речові права на чуже майно 4 бали</i>			
	4 бали	4 бали		4 бали		4 бали		4 бали		4 бали		4 бали		4 бали	
Самостійна робота	2 бали	2 бали		2 бали		2 бали		2 бали		2 бали		2 бали		2 бали	
ІНДЗ	6 балів														
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (10 балів)														
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)														

5 семестр

Разом: 120 год., лекції – 30 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 74 год.

Модулі	Змістовий модуль 5					Змістовий модуль 6									
Назва модуля	Зобов'язальне право					Окремі види договорів в цивільному праві									
Кількість балів за модуль	27 бал					49 балів									
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	Зобов'язальне право. Виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання		Забезпечення виконання зобов'язання		Цивільно-правовий договір	Договори з передавання майна у власність		Договори з передавання майна у користування		Договори підряду	Договори з надання послуг			Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія	Спільна діяльність
Семінарські	1		2		3	4		5		6	7			8	
Теми семінарських занять	Зобов'язальне право. Виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання 5 балів		Забезпечення виконання зобов'язання 5 балів		Цивільно-правовий договір 5 балів	Договори з передавання майна у власність 5 балів		Договори з передавання майна у користування 5 балів		Договори підряду 5 балів	Договори з надання послуг 5 балів			Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності 5 балів -	
	5 балів		5 балів		5 балів	5 балів		5 балів		5 балів	5 балів			5 балів	
Самостійна робота	4 балів		4 балів		4 балів	4 балів		4 балів		4 балів	4 балів			4 балів	4 балів
ІНДЗ	14 балів														
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (10 балів)														
Підсумковий контроль	Залік														

6 семестр

Разом: 60 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 30 год.

Модулі	Змістовий модуль 7							
Назва модуля	Недоговірні зобов'язання. Спадкове право							
Кількість балів за модуль	43 бали							
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Зобов'язання з односторонніх дій		Деліктні зобов'язання		Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом		Спадкування за законом. Здійснення права спадкування	
Семінарські	1		2	3	4	5	6	7
Теми семінарських занять	Зобов'язання з односторонніх дій 5 балів		Деліктні зобов'язання 5 балів	Деліктні зобов'язання 5 балів	Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом 5 балів	Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом 5 балів	Спадкування за законом. Здійснення права спадкування 5 балів	Спадкування за законом. Здійснення права спадкування 5 балів
	5 балів		5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Самостійна робота	2 бали		2 бали		2 бали		2 бали	
ІНДЗ	12 балів							
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (5 балів)							
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)							

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
3 семестр		
1	Поняття цивільного права та його система. Цивільне законодавство України	2
2	Цивільні правовідносини. Підстави виникнення і здійснення цивільних прав та виконання обов'язків	2
3	Захист цивільних прав та інтересів	2
4	Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	2
5	Опіка та піклування	2
6	Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	2
7	Загальні положення про особисті немайнові права фізичної та юридичної особи	2
Разом		14
4 семестр		
8	Об'єкти цивільних прав	2
9	Правочини	2
10	Представництво у цивільному праві	2
11	Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність	2
12	Право власності	2
13	Захист права власності	2
14	Речові права на чуже майно	2
Разом		14
Модуль 2		
5 семестр		
15	Зобов'язальне право. Виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання	2
16	Забезпечення виконання зобов'язання	2
17	Цивільно-правовий договір	2
18	Договори з передання майна у власність	2
19	Договори з передання майна у користування	2
20	Договори підряду	2
21	Договори з надання послуг	2
22	Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія	2
Разом		16

6 семестр		
23	Зобов'язання з односторонніх дій	2
24	Деліктні зобов'язання	4
25	Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом	4
26	Спадкування за законом. Здійснення права спадкування	4
Разом		14
Разом по дисципліні		58

4.3.2. Індивідуальні завдання

3 семестр

1. Пошук та складання розширеного переліку нормативно-правових актів з „Цивільного права України”.

2. Скласти термінологічний словник до теми. Складання словника повинно слугувати засвоєнню категоріального апарату навчальної дисципліни. До словника слід вносити терміни, які є новими для студента (з числа згаданих на початку кожної теми змістовного модуля 1 і 2).

3. Розв'язування ситуаційних задач (тестів) за тематикою змістовного модуля 1 і 2.

4. Розробити презентацію Power point (20 слайдів) на тему «Захист цивільних прав та інтересів».

5. Написання та захист реферату за темою «Опіка та піклування».

6. Складання кросворду за темою «Підприємницькі товариства».

4 семестр

1. Написання есе або наукової статті на тему: «Нотаріальне посвідчення правочину. Державна реєстрація правочину».

2. Підготовка та проведення презентації на тему: «Недійсність правочину. Правові наслідки недійсності правочину, його частини».

3. Розв'язування ситуаційних задач (тестів) за тематикою змістовного модуля 3 і 4.

4. Розробити презентацію Power point (20слайдів) на тему «Початок перебігу позовної давності. Позовна давність у разі заміन сторін у зобов'язанні. Зупинення перебігу позовної давності. Переривання перебігу позовної давності. Перебіг позовної давності у разі залишення позову без розгляду. Застосування позовної давності до додаткових вимог. Наслідки впливу позовної давності».

5. Самостійно опрацювати основні положення наступних нормативно-правових актів, що стосуються права інтелектуальної власності: Конституцію України; Цивільний кодекс України; Закони України «Про охорону прав на сорти рослин»; «Про охорону прав на винаходи та корисні

моделі»; «Про охорону прав на промислові зразки»; «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»; «Про племінне тваринництво»; «Про авторське право і суміжні права»; «Про видавничу справу»; «Про телебачення і радіомовлення»; «Про охорону прав на зазначення походження товарів»; «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем».

5 семестр

1. Складання договору виконання якого забезпечується порукою.
2. Складання договору виконання якого забезпечується завдатком.
3. Складання договору купівлі-продажу, довічного утримання.
4. Розв'язування ситуаційних задач (тестів) за тематикою змістовного модуля 5 і 6.
5. Написання та захист реферату за темою: «Забезпечення виконання зобов'язання».
6. Підготовка та проведення презентації на тему: «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності».

6 семестр

1. Пошук та складання додаткового розширеного переліку нормативно-правових актів за тематикою змістового модуля 7.
2. Розв'язування ситуаційних задач (тестів) за тематикою змістовного модуля 7.
3. Написання есе або наукової статті на тему: «Відшкодування моральної шкоди».
4. Підготовка та проведення презентації на тему: «Спадкове право».
5. Складання типових зразків спадкового договору та заповіту.

4.3.3. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

3 семестр

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**1 бал**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**1 бал**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**2 бали**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**5 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**4 бали**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 бали**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **6 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

4 семестр

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**1 бал**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**1 бал**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**2 бали**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**5 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**4 бали**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 бали**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **6 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

5 семестр

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**1 бал**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**1 бал**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**2 бали**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**10 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**8 балів**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**10 балів**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **14 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

6 семестр

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**4 бали**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**4 бали**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**4 бали**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**10 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**4 бали**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**4 бали**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **12 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Дуалізм приватного права в континентальних правових системах.
2. Цивільне право як наука.
3. Кодифікація цивільного законодавства України (історичний аспект).
4. Принцип неприпустимості зловживання правом в цивільному праві України.
5. Закони як джерела цивільного права України.
6. Дія цивільного законодавства в часі, в просторі та за колом осіб.
7. Поняття та класифікація цивільних правовідносин.
8. Особисті немайнові відносини, що регулюються цивільним правом.
9. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків.
10. Елементи цивільних правовідносин.
11. Цивільна правосуб'єктність фізичних осіб.
12. Опіка та піклування в цивільному праві: порівняльна характеристика.
13. Правочиноздатність фізичних осіб у віці до 18 років.
14. Цивільно-правовий статус малолітніх осіб.
15. Інститут юридичної особи в цивільному праві.
16. Система юридичних осіб приватного права в цивільному праві України.
17. Припинення діяльності юридичної особи.
18. Держава як учасник цивільних правовідносин.
19. Об'єкти цивільних прав: загальна характеристика.
20. Правовий режим рухомих речей в цивільному праві.
21. Правовий режим цінних паперів як об'єктів цивільних правовідносин.
22. Недійсні правочини: поняття, види та правові наслідки їх недійсності.
23. Правочини з дефектами волі.
24. Поняття та види строків в цивільному праві.
25. Представництво за довіреністю.
26. Судовий захист цивільних прав.
27. Поняття, функції та види цивільно-правової відповідальності.
28. Поняття та система особистих немайнових прав фізичних осіб.

29. Право на інформацію як особисте немайнове право фізичної особи.
30. Цивільно-правові способи захисту честі, гідності та ділової репутації.
31. Підстави припинення права власності.
32. Поняття та ознаки речових прав.
33. Витребування майна з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов).
34. Спільна власність за законодавством України.
35. Суперфіцій як речове право на чуже майно.
36. Міжнародні договори як джерело права інтелектуальної власності України.
37. Похідні твори як об'єкт права інтелектуальної власності.
38. Захист авторських прав в мережі Інтернет.
39. Географічне зазначення як об'єкт права інтелектуальної власності.
40. Комерційна таємниця як об'єкт права інтелектуальної власності.
41. Прийняття спадщини за цивільним законодавством України.
42. Здійснення права на спадкування малолітніми та неповнолітніми особами.
43. Заповіт: види, форма, порядок оформлення.
44. Спадковий договір.
45. Охорона спадкового майна за цивільним законодавством України.
46. Принципи виконання зобов'язань.
47. Поняття зобов'язання та його елементи.
48. Зарахування зустрічних вимог як підстава припинення зобов'язання.
49. Джерела договірних прав України.
50. Система принципів договірних прав.
51. Регресні зобов'язання в цивільному праві України.
52. Альтернативні зобов'язання в цивільному праві України.
53. Підтвердження виконання зобов'язання.
54. Підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань.
55. Динаміка суб'єктного складу зобов'язання.
56. Звернення стягнення на заставлене майно.
57. Договір як підстава виникнення цивільно-правових зобов'язань.
58. Стадії укладення цивільно-правового договору.
59. Підстави та правові наслідки зміни та розірвання цивільно-правового договору.
60. Умови здійснення права при тримання.
61. Банківська гарантія як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
62. Підприємницький договір як вид цивільно-правового договору.
63. Споживчий договір в цивільному праві України та Польщі: порівняльно-правовий аспект.
64. Особливості укладення цивільно-правового договору на торгах.
65. Права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
66. Відповідальність сторін за невиконання чи неналежне виконання договору купівлі-продажу.
67. Особливості договору купівлі-продажу майнових прав.

68. Енергосервісний договір в цивільному праві України.
69. Договір купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва.
70. Особливості договору купівлі-продажу земельної ділянки.
71. Договір контрактації сільськогосподарської продукції.
72. Договір дарування.
73. Договір міни (бартеру).
74. Підстави та порядок відмови від договору найму (оренди) чи його розірвання.
75. Особливості договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.
76. Договір прокату.
77. Договір найму (оренди) транспортного засобу.
78. Договір позички.
79. Договір найму житла: поняття, зміст та види.
80. Відповідальність сторін за невиконання чи неналежне виконання договору підряду.
81. Договір будівельного підряду.
82. Поняття та система договорів щодо розпорядження майновими права інтелектуальної власності.
83. Договір про передання виключних майнових прав.
84. Поняття та система авторських договорів.
85. Видавничий договір.
86. Договір комерційної концесії (франчайзингу).
87. Виконання та відповідальність за договорами про надання послуг.
88. Поняття та система договорів про надання послуг.
89. Договірне регулювання туристської діяльності.
90. Договір про надання медичних послуг.
91. Договір про надання готельних послуг.
92. Особливості договору перевезення вантажу на різних видах транспорту.
93. Відповідальність за порушення транспортних зобов'язань.
94. Договір транспортної експедиції, його відмінність від суміжних цивільно-правових договорів.
95. Правовий статус суб'єктів зобов'язань із договору страхування.
96. Договір страхування цивільно-правової відповідальності.
97. Договірне регулювання зберігання цінностей в банку.
98. Поняття та види розрахунків за цивільним законодавством України.
99. Кредитний договір: поняття, зміст та види.
100. Договір простого товариства.
101. Договір консигнації.
102. Договір на проведення оцінки майна та майнових прав.
103. Договір позики: поняття, зміст та види.
104. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої правомірними діями.
105. Зобов'язання із публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу.

106. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої недоліками товарів (робіт, послуг).

107. Відшкодування моральної шкоди.

108. Поняття, система та функції недоговірних зобов'язань.

109. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої неповнолітніми та малолітніми особами.

110. Зобов'язання по вчиненню дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

111. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої правоохоронними органами.

112. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

113. Підстави і умови виникнення деліктних зобов'язань.

3 семестр

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бал
2.	Складання плану реферату	0,5 балів
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	1 бал
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	0,5 балів
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бал
Разом		6 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
6	Відмінно	5	A	Відмінно
4 – 5	Добре	4	BC	Добре
2– 3	Задовільно	3	DE	задовільно
0-1	Незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4 семестр

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді наукової статті)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Постановка наукової проблеми, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, що постають перед Україною, значення для розвитку певної галузі науки або практичної діяльності	1 бал
2.	Основні (за останній час) дослідження і публікації, на які спирається автор – аналіз актуальних досліджень; сучасні погляди на проблему; труднощі при розробці даного питання, виділення невирішених питань у межах загальної проблеми, котрим присвячена стаття	0,5 балів
3.	Формулювання мети статті (постановка задачі) - висловлюється головна ідея даної публікації, яка суттєво відрізняється від сучасних уявлень про проблему, доповнює або поглиблює вже відомі підходи; звертається увага на введення до наукового обігу нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених.	1 бал
4.	Виклад змісту власного дослідження - виклад основного матеріалу, основна частина статті.	0,5 балів
5.	Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Висновок, в якому формулюється основний умовивід автора, зміст висновків і рекомендацій, їх значення для теорії і практики, суспільна значущість; коротко накреслюються перспективи подальших розвідок з теми	2 бали
6.	Список використаних джерел	1 бал
Разом		6 балів

**Оцінка за ІНДЗ у вигляді наукової статті: шкала оцінювання
національна та ECTS**

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
6	Відмінно	5	A	Відмінно
4 – 5	Добре	4	BC	Добре
2 – 3	Задовільно	3	DE	задовільно
0 – 1	Незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

5 семестр

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3 бали
2.	Складання плану реферату	2 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	2 бали
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бал
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	2 бал
Разом		14 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за нац. шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
11 – 14	Відмінно	5	A	Відмінно
7 – 10	Добре	4	BC	Добре
4 – 6	Задовільно	3	DE	задовільно
0 – 3	Незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

6 семестр
Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді наукової статті)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Постановка наукової проблеми, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, що постають перед Україною, значення для розвитку певної галузі науки або практичної діяльності	2 бали
2.	Основні (за останній час) дослідження і публікації, на які спирається автор – аналіз актуальних досліджень; сучасні погляди на проблему; труднощі при розробці даного питання, виділення невирішених питань у межах загальної проблеми, котрим присвячена стаття	1 бал
3.	Формулювання мети статті (постановка задачі) - висловлюється головна ідея даної публікації, яка суттєво відрізняється від сучасних уявлень про проблему, доповнює або поглиблює вже відомі підходи; звертається увага на введення до наукового обігу нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених.	1 бал
4.	Виклад змісту власного дослідження - виклад основного матеріалу, основна частина статті.	5 бали
5.	Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Висновок, в якому формулюється основний умовивід автора, зміст висновків і рекомендацій, їх значення для теорії і практики, суспільна значущість; коротко накреслюються перспективи подальших розвідок з теми	2 бали
6.	Список використаних джерел	1 бал
Разом		12 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді наукової статті: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
10 – 12	відмінно	5	A	Відмінно
7 – 9	добре	4	BC	Добре
4 – 6	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 3	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.4. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
3 семестр		
1	Поняття цивільного права та його система. Цивільне законодавство України	2
2	Цивільні правовідносини. Підстави виникнення і здійснення цивільних прав та виконання обов'язків	2
3	Захист цивільних прав та інтересів	2
Модульний контроль		2
4	Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин	4
5	Опіка та піклування	2
6	Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин	4
7	Загальні положення про особисті немайнові права фізичної та юридичної особи	4
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		30
4 семестр		
8	Об'єкти цивільних прав	10
9	Правочини	10
10	Представництво у цивільному праві	10
11	Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність	10
Модульний контроль		2
12	Право власності	10
13	Захист права власності	5
14	Речові права на чуже майно	5
15	Право інтелектуальної власності	6
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		76
5 семестр		
16	Зобов'язальне право. Виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання	8
17	Забезпечення виконання зобов'язання	8
18	Цивільно-правовий договір	8
Модульний контроль		2
19	Договори з передання майна у власність	8
20	Договори з передання майна у користування	8
21	Договори підряду	6
22	Договори з надання послуг	8

23	Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія	6
24	Договори про спільну діяльність	4
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		74
6 семестр		
25	Зобов'язання з односторонніх дій	4
26	Деліктні зобов'язання	6
27	Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом	6
28	Спадкування за законом. Здійснення права спадкування	6
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		30
Разом по дисципліні		210

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

3 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1.			
Основні положення цивільного права			
Тема 1. Поняття цивільного права та його система. Цивільне законодавство України (2 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	5	I
Тема 2. Цивільні правовідносини. Підстави виникнення і здійснення цивільних прав та виконання обов’язків (2 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	5	II
Тема 3. Захист цивільних прав та інтересів (2 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	5	III
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	IV-V
<i>Всього: 8 год.</i>	<i>Всього: 20 балів</i>		
Змістовий модуль 2.			
Суб’єкти цивільних правовідносин			
Тема 4. Фізичні особи як суб’єкти цивільних правовідносин (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	5	VI
Тема 5. Опіка та піклування (2 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	5	VII
Тема 6. Юридична особа як суб’єкт цивільних правовідносин (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	5	VIII-IX
Тема 7. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної та юридичної особи (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	5	X-XI

Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	XII-XIII
<i>Всього: 16 год.</i>	<i>Всього: 25 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	6	XIV-XV
<i>Разом: 30 год.</i>	<i>Разом: 51 бал</i>		

4 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 3.			
Об'єкти. Правочини. Представництво			
Тема 8. Об'єкти цивільних прав (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	I
Тема 9. Правочини (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	II
Тема 10. Представництво у цивільному праві (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	III-IV
Тема 11. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	V
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	VI
<i>Всього: 42 год.</i>	<i>Всього: 13 балів</i>		
Змістовий модуль 4.			
Право власності та інші речові права			
Тема 12. Право власності (10 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	VII-VIII
Тема 13. Захист права власності (5 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	IX-X
Тема 14. Речові права на чуже майно (5 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	XI-XII
Тема 15. Право інтелектуальної власності (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	XIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	XIV
<i>Всього: 28 год.</i>	<i>Всього: 13 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Наукова стаття	8	XV
<i>Разом: 76 год.</i>	<i>Разом: 34 бали</i>		

5 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 5.			
Зобов'язальне право			
Тема 16. Зобов'язальне право. Виконання зобов'язання. Припинення зобов'язання (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	I

Тема 17. Забезпечення виконання зобов’язання (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	II
Тема 18. Цивільно-правовий договір (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	III
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	IV
Всього: 26 год.	Всього: 17 балів		
Змістовий модуль 6.			
Окремі види договорів в цивільному праві			
Тема 19. Договори з передання майна у власність (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	V
Тема 20. Договори з передання майна у користування (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	VI
Тема 21. Договори підряду (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	VII
Тема 22. Договори з надання послуг (8 год.)г	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	VIII
Тема 23. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	IX-X
Тема 24. Договори про спільну діяльність (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	4	XI-XII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	XIII-XIV
Всього: 42 год.	Всього: 29 балів		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	14	XV
Разом: 74 год.	Разом: 60 балів		

6 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 7. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право			
Тема 25. Зобов'язання з односторонніх дій (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	I-II
Тема 26. Деліктні зобов'язання (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	III-V
Тема 27. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	VI-VIII
Тема 28. Спадкування за законом. Здійснення права спадкування (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальні завдання	2	IX-XI
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	XII-XIV
<i>Всього: 24 год.</i>	<i>Всього: 13 балів</i>		

Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Наукова стаття	12	XV
<i>Разом: 30 год.</i>	<i>Разом: 25 балів</i>		
<i>Разом з дисципліни: 210 год.</i>			

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни „Цивільне право” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає студентів до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду студентів – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „Цивільне право” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 модулів та 7 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру 3 семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1			
		Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	7	3	21	4	28
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20
1.3. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			41		53
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 94					

II. Вибіркові	
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 6 балів)	
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	1
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	1
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки	2
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	5
2.5. Участь у науковій студентській конференції	4
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе	5
Разом	6
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 6	
Всього балів за курс: 100	

4 семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 2			
		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов’язкові					
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	4	4	16	3	12
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	2	4	8	4	8
1.3. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			29		25
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 54					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 6 балів)					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу					1
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики					1
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					2
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу					5
2.5. Участь у науковій студентській конференції					4
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					5
Разом					6
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 6					
Всього балів за курс: 60					

5 семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3			
		Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов’язкові					
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	5	3	15	5	25
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	4	3	12	6	24
1.3. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			32		54
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 86					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 14 балів)					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу					1
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики					1
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					2
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу					10
2.5. Участь у науковій студентській конференції					8
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					10
Разом					14
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 14					
Всього балів за курс: 100					

6 семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 4	
		Змістовий модуль 7	
		кількість одиниць	максималн а кількість балів
I. Обов’язкові			
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	5	7	35
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	2	4	8
1.3. Виконання модульної роботи	5	1	5
Разом			48
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 48			

II. Вибіркові	
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 12 балів)	
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	4
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	4
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки	4
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10
2.5. Участь у науковій студентській конференції	4
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе	4
Разом	12
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 12	
Всього балів за курс: 60	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 60-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>Відмінно</i>	5	A	<i>Відмінно</i>
45 – 53	<i>Добре</i>	4	BC	<i>Добре</i>
36 – 44	<i>Задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>Незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

5 семестр

Поточне тестування та самостійна робота											Залік	Сума
Змістовий модуль 5				Змістовий модуль 6						ІНДЗ		
T16	T17	T18	МК1	T19	T20	T21	T22	T23	T24			
9	9	9	5	9	9	9	9	9	4	5	14	не більше 100

6 семестр

Поточне тестування та самостійна робота						ІНДЗ	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 7								
T25	T26	T27	T28	МК		не більше 40	не більше 100	
7	12	12	12	5	12			

T30, T32 ... T33 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

6.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ (3 семестр)

1. Поняття цивільного права.
2. Предмет цивільного права.
3. Поняття, ознаки та значення методу цивільно-правового регулювання.
4. Функції цивільного права.
5. Засади і принципи цивільного права.
6. Система цивільного права.
7. Поняття цивільного права як науки та навчальної дисципліни
8. Система курсу „Цивільне право України”.
9. Співвідношення цивільного права з іншими галузями права.
10. Поняття та загальна характеристика джерел цивільного права.
11. Цивільне законодавство. Акти цивільного законодавства, їх система.
12. Звичай як джерело цивільного права.
13. Судова практика.
14. Дія норм цивільного законодавства.
15. Поняття цивільних правовідносин та їх особливості.
16. Особливості цивільних правовідносин.
17. Класифікація цивільних правовідносин та її правове значення.
18. Поняття та значення юридичних фактів.
19. Класифікація юридичних фактів.
20. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків.
21. Межі здійснення цивільних прав та виконання обов'язків.
22. Поняття права на захист цивільних прав та охоронюваних законом інтересів.
23. Форми захисту цивільних прав та інтересів.
24. Загальні положення про учасників цивільних правовідносин.
25. Цивільна правоздатність: поняття та зміст.
26. Цивільна дієздатність.
27. Види дієздатності та їх зміст.
28. Індивідуалізація фізичної особи.
29. Визнання особи безвісно відсутньою.

30. Оголошення фізичної особи померлою.
31. Фізична особа як підприємець.
32. Акти цивільного стан.
33. Сутність інститутів опіки і піклування та їх призначення.
34. Поняття опіки і піклування та їх види.
35. Органи опіки та піклування.
36. Встановлення опіки та піклування.
37. Зміст опіки та піклування.
38. Звільнення опікуна та піклувальника та припинення опіки.
39. Надання дієздатній фізичній особі допомоги у здійсненні її прав та виконанні обов'язків.
40. Поняття та ознаки юридичної особи.
41. Вчення про юридичні особи.
42. Види юридичних осіб.
43. Способи виникнення юридичної особи.
44. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи.
45. Філії та представництва юридичної особи.
46. Відповідальність юридичних осіб.
47. Індивідуалізація юридичних осіб.
48. Припинення юридичних осіб.
49. Поняття та види підприємницьких товариств.
50. Участь держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних правовідносинах.
51. Відповідальність за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад.
52. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи.
53. Поняття та особливості немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.
54. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Право на ім'я.
55. Поняття особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.
56. Особливості особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.
57. Поняття особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
58. Особливості особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ (4 семестр)

1. Поняття цивільного права.
2. Предмет цивільного права.
3. Поняття, ознаки та значення методу цивільно-правового регулювання.
4. Функції цивільного права.
5. Засади і принципи цивільного права.

6. Система цивільного права.
7. Поняття цивільного права як науки та навчальної дисципліни
8. Система курсу „Цивільне право України”.
9. Співвідношення цивільного права з іншими галузями права.
10. Поняття та загальна характеристика джерел цивільного права.
11. Цивільне законодавство. Акти цивільного законодавства, їх система.
12. Звичай як джерело цивільного права.
13. Судова практика.
14. Дія норм цивільного законодавства.
15. Поняття цивільних правовідносин та їх особливості.
16. Особливості цивільних правовідносин.
17. Класифікація цивільних правовідносин та її правове значення.
18. Поняття та значення юридичних фактів.
19. Класифікація юридичних фактів.
20. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків.
21. Межі здійснення цивільних прав та виконання обов'язків.
22. Поняття права на захист цивільних прав та охоронюваних законом інтересів.
23. Форми захисту цивільних прав та інтересів.
24. Загальні положення про учасників цивільних правовідносин.
25. Цивільна правоздатність: поняття та зміст.
26. Цивільна дієздатність.
27. Види дієздатності та їх зміст.
28. Індивідуалізація фізичної особи.
29. Визнання особи безвісно відсутньою.
30. Оголошення фізичної особи померлою.
31. Фізична особа як підприємець.
32. Акти цивільного стан.
33. Сутність інститутів опіки і піклування та їх призначення.
34. Поняття опіки і піклування та їх види.
35. Органи опіки та піклування.
36. Встановлення опіки та піклування.
37. Зміст опіки та піклування.
38. Звільнення опікуна та піклувальника та припинення опіки.
39. Надання дієздатній фізичній особі допомоги у здійсненні її прав та виконанні обов'язків.
40. Поняття та ознаки юридичної особи.
41. Вчення про юридичні особи.
42. Види юридичних осіб.
43. Способи виникнення юридичної особи.
44. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи.
45. Філії та представництва юридичної особи.
46. Відповідальність юридичних осіб.
47. Індивідуалізація юридичних осіб.
48. Припинення юридичних осіб.
49. Поняття та види підприємницьких товариств.

50. Участь держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних правовідносинах.
51. Відповідальність за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад.
52. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи.
53. Поняття та особливості немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.
54. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Право на ім'я.
55. Поняття особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.
56. Особливості особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи.
57. Поняття особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
58. Особливості особистих немайнових прав, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
59. Поняття та види об'єкта цивільного права.
60. Речі: поняття, класифікація, оборотоздатність речей.
61. Результати роботи та послуги.
62. Гроші: поняття та ознаки.
63. Цінні папери: поняття, ознаки, види.
64. Поняття та ознаки правочинів.
65. Класифікація (види) правочинів.
66. Тлумачення змісту правочину.
67. Недійсність правочинів.
68. Види недійсних правочинів.
69. Порядок і наслідки визнання правочину недійсними.
70. Поняття та значення представництва.
71. Структура відносин при представництві.
72. Підстави виникнення та припинення представництва, види.
73. Припинення довіреності.
74. Довіреність: поняття значення та реквізити.
75. Види довіреності.
76. Форма та строк довіреності.
77. Припинення довіреності.
78. Поняття строків і термінів та їх правове значення.
79. Види строків у цивільному праві та їх характеристика.
80. Обчислення строків.
81. Поняття та правове значення позовної давності.
82. Види позовної давності.
83. Визначення початку перебігу строку позовної давності.
84. Зупинення, переривання та відновлення строків позовної давності.
85. Наслідки спливу позовної давності.

86. Поняття власності та її значення.
87. Теоретичні конструкції власності.
88. Поняття права власності і його особливості.
89. Розвиток права власності.
90. Зміст права власності.
91. Форми власності.
92. Право приватної власності.
93. Право власності на землю, земельну ділянку.
94. Набуття та припинення права власності.
95. Момент виникнення права власності.
95. Обмеження права власності в Україні.
96. Право спільної часткової власності.
97. Право спільної сумісної власності.
98. Поняття захисту права власності.
99. Система цивільно-правових засобів захисту права власності.
100. Віндикаційний позов.
101. Негаторний позов.
102. Позов про визнання права власності.
103. Позов про виключення майна з опису.
104. Виникнення речових прав на чуже майно.
105. Загальна характеристика речових прав на чуже майно.
106. Право володіння чужим майном.
107. Право обмеженого користування чужим майном (сервітут).
108. Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис).
109. Право користування чужою земельною ділянкою для забудови.
110. Поняття та суб'єкти інтелектуальної власності.
111. Об'єкти права інтелектуальної власності.
112. Поняття авторського права.
113. Об'єкти авторського права.
114. Суб'єкти авторського права.
115. Права автора.
116. Види авторських договорів.
117. Суміжні права.
118. Захист авторських та суміжних прав.
119. Право промислової власності.
120. Захист прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Хмельницький інститут соціальних технологій

Кафедра права та інформаційних відносин

Освітній ступінь: бакалавр

Усі спеціальності: 081 „Право”

Семестр: IV

Навчальна дисципліна: Цивільне право

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Поняття, ознаки та значення методу цивільно-правового регулювання
2. Види дієздатності та їх зміст
3. Набуття та припинення права власності.

Затверджено на засіданні кафедри права та інформаційних відносин

Протокол №1 від „07” вересня 2020 року.

Завідувач кафедри

(підпис)

Ю.І. Лучко

(ПБ)

Екзаменатор

(підпис)

Л. М. Мозолюк-Боднар

(посада, ПБ)

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ (5 семестр)

1. Поняття зобов'язального права і його місце в системі галузі цивільного права.
2. Зобов'язальне правовідношення (зобов'язання). Підстави виникнення зобов'язань.
3. Суб'єкти зобов'язань. Треті особи у зобов'язанні. Зміна осіб у зобов'язанні.
4. Виконання зобов'язання. Предмет, спосіб, час і місце виконання зобов'язання.
5. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань.
6. Неустойка.
7. Завдаток.
8. Порука.
9. Гарантія.
10. Застава.
11. Притримання.
12. Припинення зобов'язань.
13. Правові наслідки порушення зобов'язань.
14. Цивільно-правова відповідальність: поняття, умови, види.
15. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.
16. Цивільно-правовий договір.
17. Зміст цивільно-правового договору і класифікація його умов.
18. Порядок укладення договорів.
19. Підстави для зміни або розірвання договору.

20. Загальні та відмінні риси договорів про передачу майна у власність. Види таких договорів.
21. Договір купівлі-продажу.
22. Договір роздрібної купівлі-продажу.
23. Договір поставки.
24. Договір контрактації.
25. Договір постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу.
26. Договір міни.
27. Договір ренти.
28. Договір довічного утримання (догляду).
29. Договір дарування.
30. Загальні та відмінні риси договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів.
31. Договір найму (оренди).
32. Договір прокату.
33. Договір найму (оренди) земельної ділянки.
34. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди.
35. Договір найму (оренди) транспортного засобу.
36. Договір найму (оренди) житла.
37. Договір позички.
38. Загальні та відмінні риси договорів про оплатне виконання робіт. Види таких договорів.
39. Договір підряду.
40. Договір побутового підряду.
41. Договір будівельного підряду.
42. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.
43. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.
44. Загальні положення про договори з надання послуг: предмет договору, умови виконання. Загальні та відмінні риси договорів про надання послуг. Види таких договорів.
45. Договір перевезення.
46. Договір транспортного експедирування.
47. Договір зберігання.
48. Договір страхування.
49. Договір доручення.
50. Договір комісії.
51. Договір управління майном.
52. Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу.
52. Договір банківського рахунку.
53. Договір факторингу.
54. Розрахунки. Загальні положення про розрахунки.
55. Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

- 56. Договір про комерційну концесію.
- 57. Загальні положення про спільну діяльність.
- 58. Договір простого товариства.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ (6 семестр)

- 1. Поняття зобов'язального права і його місце в системі галузі цивільного права.
- 2. Зобов'язальне правовідношення (зобов'язання). Підстави виникнення зобов'язань.
- 3. Суб'єкти зобов'язань. Треті особи у зобов'язанні. Зміна осіб у зобов'язанні.
- 4. Виконання зобов'язання. Предмет, спосіб, час і місце виконання зобов'язання.
- 5. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань.
- 6. Неустойка.
- 7. Завдаток.
- 8. Поручка.
- 9. Гарантія.
- 10. Застава.
- 11. Притримання.
- 12. Припинення зобов'язань.
- 13. Правові наслідки порушення зобов'язань.
- 14. Цивільно-правова відповідальність: поняття, умови, види.
- 15. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.
- 16. Цивільно-правовий договір.
- 17. Зміст цивільно-правового договору і класифікація його умов.
- 18. Порядок укладення договорів.
- 19. Підстави для зміни або розірвання договору.
- 20. Загальні та відмінні риси договорів про передачу майна у власність. Види таких договорів.
- 21. Договір купівлі-продажу.
- 22. Договір роздрібної купівлі-продажу.
- 23. Договір поставки.
- 24. Договір контрактації.
- 25. Договір постачання енергетичних та інших ресурсів через приєднану мережу.
- 26. Договір міни.
- 27. Договір ренти.
- 28. Договір довічного утримання (догляду).
- 29. Договір дарування.
- 30. Загальні та відмінні риси договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів.
- 31. Договір найму (оренди).
- 32. Договір прокату.
- 33. Договір найму (оренди) земельної ділянки.
- 34. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди.

35. Договір найму (оренди) транспортного засобу.
36. Договір найму (оренди) житла.
37. Договір позички.
38. Загальні та відмінні риси договорів про оплатне виконання робіт. Види таких договорів.
39. Договір підряду.
40. Договір побутового підряду.
41. Договір будівельного підряду.
42. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.
43. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.
44. Загальні положення про договори з надання послуг: предмет договору, умови виконання. Загальні та відмінні риси договорів про надання послуг. Види таких договорів.
45. Договір перевезення.
46. Договір транспортного експедирування.
47. Договір зберігання.
48. Договір страхування.
49. Договір доручення.
50. Договір комісії.
51. Договір управління майном.
52. Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу.
52. Договір банківського рахунку.
53. Договір факторингу.
54. Розрахунки. Загальні положення про розрахунки.
55. Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
56. Договір про комерційну концесію.
57. Загальні положення про спільну діяльність.
58. Договір простого товариства.
59. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу.
60. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу.
61. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.
62. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.
63. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
64. Деліктні зобов'язання.
65. Правові умови виникнення деліктних зобов'язань.
66. Загальні положення про порядок та обсяг відшкодування завданої шкоди.
67. Відшкодування шкоди, завданою особою у разі здійснення нею права на самозахист.
68. Відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності.
69. Відшкодування моральної шкоди.

70. Відшкодування шкоди, завданої найманим працівником установи, підприємства, організації під час виконання ним своїх трудових обов'язків.
71. Відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, або органами місцевого самоврядування або їхніми посадовими особами.
72. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду.
73. Відшкодування шкоди, завданої злочином.
74. Відшкодування шкоди, завданої особами, що не досягли повноліття.
75. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування ядерної небезпеки.
76. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я або смертю.
77. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).
78. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).
79. Поняття спадкування, підстави спадкування. Відкриття спадщини, місце і час відкриття спадщини.
80. Спадкова маса.
81. Суб'єкти спадкових правовідносин.
82. Об'єкти спадкового правонаступництва.
83. Спадкування за заповітом.
84. Посвідчення заповіту.
85. Зміст заповіту.
86. Види заповідальних розпоряджень.
87. Право на обов'язкову частку у спадщині.
88. Спадкування за законом.
89. Право на прийняття спадщини.
90. Дії, які свідчать про прийняття спадщини.
91. Виконання заповіту.
92. Оформлення права на спадщину.
93. Спадковий договір.

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Хмельницький інститут соціальних технологій
Кафедра права та інформаційних відносин

Освітній ступінь: бакалавр

Усі спеціальності: 081 „Право”

Семестр: VI

Навчальна дисципліна: Цивільне право

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Поняття зобов'язального права та його місце в системі галузі цивільного права
2. Договір купівлі-продажу
3. Деліктні зобов'язання

Затверджено на засіданні кафедри права та інформаційних відносин
Протокол №1 від „07” вересня 2020 року.

Завідувач кафедри

(підпис)

Ю.І. Лучко

(ПБ)

Екзаменатор

(підпис)

Л. М. Мозолюк-Боднар

(посада, ПБ)

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до заліку
9. Питання до екзамену.

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.

- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Активний юридичний обов'язок — це обов'язок здійснити ті дії, котрі вимагаються від зобов'язаної сторони у правовому відношенні

Акціонерне товариство — це господарське товариство, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями

Відплатний правочин - в якому обов'язку однієї сторони вчинити дії відповідає зустрічний обов'язок іншої сторони щодо надання матеріального або іншого блага (грошових коштів, майна, послуг, виконання робіт)

Виробничий кооператив - добровільне об'єднання громадян на засадах членства для спільної виробничої або іншої господарської діяльності, яка базується на їхній особистій трудовій участі та об'єднанні його членами майнових пайових внесків. Статутом кооперативу та законом може бути передбачено участь у діяльності виробничого кооперативу на засадах членства також інших осіб

Група юридичних фактів — кілька фактичних обставин, кожна з яких викликає чи може викликати один і той же наслідок

Двосторонній правочин — це погоджена дія двох сторін, спрямована на встановлення, зміну, припинення тощо цивільних правовідносин

Доходи — це грошові та інші надходження, які дає майно від використання в цивільному обігу (орендна плата, проценти, що нараховуються на вклад)

Звичай ділового обігу - це правило поведінки, яке не передбачене актами законодавства, але є усталеним, таким, що широко застосовується у цивільній сфері підприємництва і не суперечить цивільному законодавству або договору

Зобов'язання - правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо)

або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку

Інститут цивільного права — це сукупність норм, що регулюють певні групи суспільних відносин у сфері цивільного обігу (наприклад, інститут купівлі-продажу, інститут опіки і піклування і т.ін.)

Командитне товариство - товариство, в якому разом з учасниками, які здійснюють від імені товариства підприємницьку діяльність і солідарно несуть додаткову (субсидіарну) відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном (повними учасниками), є один чи кілька учасників (вкладників), які несуть ризик збитків, пов'язаних із діяльністю товариства, у межах сум зроблених ними вкладів та не беруть участі в діяльності товариства

Консенсуальний правочин - у якому для настання правових наслідків досить досягнення сторонами домовленості з усіх істотних умов. З моменту досягнення згоди правочин вважається укладеним. У його сторін виникають відповідні права і обов'язки

Метод цивільно-правового регулювання — це сукупність специфічних засобів впливу на учасників цивільних відносин, що характеризуються юридичною рівністю сторін, а також наданням останнім можливості врегулювання цих відносин на власний розсуд за винятками, встановленими цивільним законодавством

Наука цивільного права — це система знань про закономірності цивільно-правового регулювання суспільних відносин, тлумачення цивільно-правових норм

Норма цивільного права — це правило поведінки приватних осіб у сфері цивільного обігу, яке встановлене їхньою угодою, корпоративним рішенням, актом законодавства або ґрунтується на природному праві

Об'єкти цивільних прав (правовідносин) — це матеріальні та (або) нематеріальні блага, з приводу яких складаються цивільні правовідносини

Оборотоздатність об'єктів цивільних прав — це можливість здійснення стосовно них правочинів та інших юридичних дій

Односторонній правочин — це дія (волевиявлення) однієї сторони, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків

Пасивний юридичний обов'язок - це необхідність не перешкоджати уповноваженому суб'єкту у користуванні своїм суб'єктивним правом (обов'язок утриматися від вчинення певних дій)

Підгалузь цивільного права — це сукупність інститутів і окремих норм, що регулюють цілісну групу відносин у сфері цивільного обігу (наприклад, право власності, зобов'язальне право, спадкове право і т.ін.)

Плоди — це природний результат органічного розвитку тварин і рослин. До них належать фрукти, приплід худоби та птиці, продукти, які вони дають (яйця, молоко)

Повне товариство — товариство, учасники якого відповідно до укладеного між ними договору здійснюють підприємницьку діяльність від

імені товариства і солідарно несуть додаткову (субсидіарну) відповідальність за його зобов'язаннями усім майном, що їм належить

Події — обставини, що виникають і існують незалежно від волі людини і непідконтрольні їй

Правочин — це дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків

Право спільної власності — це право двох і більше осіб здійснювати правомочності володіння, користування і розпоряджання спільним майном

Представництво - відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи

Прогалини в праві — це випадки, коли певні суспільні відносини потребують правового регулювання, але воно не передбачене конкретним законом, правовою нормою. Засобом усунення прогалин є прийняття нових норм або редагування застарілих

Продукція — це майно, отримане в результаті цілеспрямованого використання речі (виготовлені товари, побудований будинок)

Прості юридичні склади (або вільні комплекси юридичних фактів) - сукупність фактів, які можуть накопичуватися в довільній послідовності, важливо лише, щоб у якийсь визначений момент вони всі були в наявності

Річ - це предмет матеріального світу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки

Система сучасного цивільного права — структура, елементами якої є цивільно-правові норми та інститути, розміщені у певній послідовності

Складні юридичні склади (або складні системи юридичних фактів) породжують правові наслідки за умови виникнення складових їх юридичних фактів у строго визначеному порядку і наявності їх разом узятих у потрібний час

Суб'єктивний цивільний обов'язок — це міра необхідної (належної) поведінки зобов'язаної особи для задоволення інтересів уповноваженої особи

Товариство - організація, створена шляхом об'єднання осіб (учасників), які мають право участі у цьому товаристві

Товариство з додатковою відповідальністю - товариство, засноване однією або кількома особами, статутний капітал якого поділений на частки, розмір яких визначений статутом

Товариство з обмеженою відповідальністю - засноване однією або кількома особами товариство, статутний капітал якого поділений на частки, розмір яких встановлюється статутом

Установа - організація, створена однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна

Фактичні дії - дії, які не зумовлюють виникнення, зміну чи припинення цивільних прав та обов'язків

Фізична особа — це завжди і тільки людина, яка виступає як учасник цивільних відносин

Філія - відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює всі або частину її функцій

Форма правочину — це спосіб вираження волі осіб, які беруть у ньому участь. Сторони правочину мають право обирати його форму, якщо інше не встановлено законом

Функції цивільного права — це головні напрямки його впливу на цивільні відносини з метою упорядкування і реалізації останніх

Цивільна дієздатність - здатність особи своїми діями набувати для себе цивільних прав і самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність у разі їх невиконання

Цивільна правоздатність - це здатність мати цивільні права та обов'язки

Цивільне законодавство — це система нормативних актів, у яких містяться цивільно-правові норми, що регулюють немайнові та майнові відносини та відносини щодо охорони і захисту цих особистих немайнових та майнових благ

Цивільне право – це сукупність норм права, які регулюють особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні та майновій самостійності їх учасників

Цивільне правовідношення — це правовий зв'язок, що ґрунтується на нормах цивільного права, між юридично рівними учасниками цивільних відносин

Цивільне (суб'єктивне) право - це міра можливої поведінки уповноваженого суб'єкта, що забезпечується юридичними обов'язками інших учасників цивільних відносин і слугує для задоволення його інтересів

Цивільно-правова відповідальність — це сукупність правовідносин, які виникають у зв'язку з покладанням на особу, винну у заподіянні шкоди, зокрема вчиненні правопорушення, негативних наслідків такого заподіяння, що супроводжується осудом її поведінки

Цивільно-правові відносини (цивільні правовідносини) — це особисті немайнові та майнові відносини між юридично рівними та самостійними у майновому плані учасниками, що є носіями суб'єктивних цивільних прав і обов'язків, які виникають, змінюються, припиняються на підставі юридичних фактів і забезпечуються можливістю застосування державного примусу

Юридичні акти - це дії, спеціально спрямовані на встановлення, зміну, припинення тощо цивільних прав і обов'язків

Юридичні вчинки — це дії, що спеціально не спрямовані на встановлення юридичних наслідків, але породжують їх унаслідок припису закону незалежно від волі суб'єкта, що їх вчинив

Юридичні дії - результат свідомої, цілеспрямованої діяльності суб'єктів цивільного права в галузі відносин, що складають предмет правового регулювання

Юридичні стани — це обставини, що характеризуються відносною стабільністю і тривалістю строку існування, протягом якого вони можуть неодноразово (у сукупності з іншими фактами) викликати визначені юридичні наслідки

Юридичні факти в цивільному праві — це обставини, наявність яких тягне встановлення, зміну, припинення або інші трансформації цивільних прав і обов'язків (цивільних правовідносин)

Юридичний зміст цивільного правовідношення — це права і обов'язки його суб'єктів (учасників)

Юридичний склад — система юридичних фактів, пов'язаних між собою таким чином, що правові наслідки настають лише при наявності всіх елементів цієї сукупності, які окремо можуть узагалі не мати правового значення або породжують не ті наслідки, яких прагнули досягти суб'єкти права. Від групи юридичних фактів юридичний склад відрізняється тим, що його елементи певним чином пов'язані в просторі і часі, взаємозумовлені. Правовий наслідок настає лише при наявності всіх елементів складу в сукупності

Виконання зобов'язання — це вчинення боржником на користь кредитора певної дії або утримання від дії, яка становить предмет виконання.

Договір купівлі-продажу — це договір, за яким одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а (покупець) приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму.

Договір банківського вкладу (депозиту) — це договір, за яким, одна сторона (банк), що прийняла від другої сторони (вкладника) або для неї грошову суму, що надійшла, зобов'язується виплачувати вкладникові таку суму та проценти за неї або дохід в іншій формі на умовах та в порядку, встановлених договором.

Договір дарування — це договір, в якому одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати у майбутньому другій стороні (обдаровуваному) безоплатно майно (дарунок) у власність.

Договір довічного утримання (догляду) — це договір, в якому одна сторона (відчужувач) передає другій стороні (набувачеві) у власність житловий будинок, квартиру або їх частину, інше нерухоме майно або рухоме майно, яке має значну цінність, взамін чого набувач зобов'язується забезпечувати відчужувача утриманням та (або) доглядом довічно.

Договір доручення — це договір, за яким одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії.

Договір зберігання – це договір, за яким одна сторона (зберігач) зобов'язується зберігати річ, яка передана їй другою стороною (поклажодавцем), і повернути її відповідно до умов договору у схоронності.

Договір комісії – це договір, за яким одна сторона (комісіонер) зобов'язується за дорученням другої сторони (комітента) за плату вчинити один або кілька правочинів від свого імені, але за рахунок комітента.

Договір контрактації – договір, в якому виробник сільськогосподарської продукції зобов'язується виробити визначену договором сільськогосподарську продукцію і передати її у власність заготівельникові (контрактанту) або визначеному ним одержувачеві, а заготівельник зобов'язується прийняти цю продукцію та оплатити її за встановленими цінами відповідно до умов договору.

Договір міни (бартеру) – договір, за яким кожна із сторін зобов'язується передати другій стороні у власність один товар в обмін на інший товар.

Договір найму (оренди) – це договір, в якому одна сторона (наймодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (наймачеві) майно у користування за плату на певний строк.

Договір перевезення вантажу – це договір, в якому одна сторона перевізник зобов'язується доставити довірений йому відправником вантаж у пункт призначення і видати його уповноваженій на одержання вантажу особі (одержувачу), а відправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату.

Договір підряду – це договір, в якому одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти і оплатити виконану роботу.

Договір позики – це договір, за яким одна сторона (позикодавець) передає у власність другій стороні (позичальникові) грошові кошти або інші речі, визначені родовими ознаками, а позичальник зобов'язується повернути позикодавцеві таку ж суму грошових коштів або таку ж кількість речей, того ж роду та такої ж якості.

Договір поставки – це договір, в якому одна сторона продавець (постачальник), який здійснює підприємницьку діяльність, зобов'язується передати у встановлений строк (строки) товар у власність покупця для використання його у підприємницькій діяльності або у інших цілях, не пов'язаних з особистим, сімейним, домашнім або іншим подібним використанням, а покупець зобов'язується прийняти товар і сплатити за нього певну грошову суму.

Договір про спільну діяльність – це договір, в якому сторони (учасники) зобов'язуються спільно діяти без створення юридичної особи для досягнення певної мети, що не суперечить законові. При цьому спільна

діяльність може здійснюватись як на основі об'єднання вкладів (просте товариство) та і без їх об'єднання.

Договір ренти – це договір, в якому одна сторона (одержувач ренти) передає другій стороні (платникові ренти) у власність майно, а платник ренти взамін цього зобов'язується періодично виплачувати одержувачеві ренту у формі певної грошової суми або в іншій формі.

Договір страхування – договір, за яким одна сторона (страховик) зобов'язується у разі настання певної події (страхового випадку) здійснити страхову виплату другій стороні (страхувальникові) або іншій особі, зазначеній у договорі, грошову суму (страхову виплату), а страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі та виконувати інші умови договору.

Договір транспортного експедирування – договір, за яким одна сторона (експедитор) зобов'язується за плату і за рахунок другої сторони (клієнта) виконати або організувати виконання визначених договором послуг, пов'язаних з перевезенням вантажу.

Договір факторингу – договір, за яким одна сторона (фактор) передає або зобов'язується передати грошові кошти в розпорядження другої сторони (клієнта) за плату, а клієнт відступає або зобов'язується відступити факторові своїм правом грошової вимоги до третьої особи (боржника).

Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності – це група договорів у сфері інтелектуальної власності, спрямованих на набуття, зміну або припинення майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Зобов'язальне право – це підгалузь цивільного права, норми якої регулюють відносини майнового обороту, а саме відносини, що виникають при переході матеріальних та інших благ, які мають економічну форму товару, від однієї особи до іншої.

Зобов'язання – правовідношення, у якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку.

Зобов'язання з відшкодування шкоди – це такі цивільно-правові зобов'язання, в яких потерпіла особа (кредитор) має право вимагати від боржника (заподіювача шкоди) повного відшкодування протиправно заподіяної шкоди шляхом надання відповідного майна в натурі або відшкодування збитків.

Кредитний договір – це договір, в якому банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірах та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти.

Порушення зобов'язань – є його невиконання або виконання з порушенням умов, визначених змістом зобов'язання (неналежне виконання).

Послуга – це певне нематеріальне благо, яке надається однією особою (виконавцем) і споживається іншою особою (замовником) у процесі вчинення виконавцем певних дій або здійснення певної діяльності.

Припинення зобов'язань – погашення прав та обов'язків сторін, що складають його зміст.

Цивільно-правовий договір – це домовленість двох або більше сторін, спрямованих на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

7.3 Рекомендована література

Основна:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. ВВРУ. 1996. № 30. Ст.141.
2. Цивільний кодекс України. ВВРУ. 2003. № 40-44. Ст.356.
3. Господарський кодекс України. ВВРУ. 2003. № 18-22. Ст.144
4. Цивільний процесуальний кодекс України. ВВРУ. 2004. № 40-42. Ст.492
5. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 року. ВВРУ. 1991. №30. Ст.379
6. Конвенція ООН «Про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів» від 14 червня 1974 року. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_002/print1340283646425998
7. Мічурін Є.О., Шишка О.Р. Цивільне право. Альбом схем / За ред. Є.О. Мічуріна. Вид. 4-те, перероб. і доп. Х.: Фактор, 2013. 464 с.
8. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За заг. ред. Бобрика В.І. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 784 с.
9. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2-х т. / [Дзера О. В., Кузнєцова Н. С., Заїка Ю. О. та ін.] ; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця. [5-е вид., перероб. і допов.]. К. : Юрінком Інтер, 2013. Т. II. 1090 с.
10. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Загальна частина: Академічний курс: Підручник. 3-тє вид., допов. К.: «ВД» Дакор», 2013. 672 с.
11. Харитонов, Є. О. Цивільне право України : підручник. 3-е вид., перероб. і допов. К. : Істина, 2013. 806 с.
12. Цивільне право України : Загальна частина : підручник / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика. 5-те вид., стер. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 976 с.
13. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В.І. Борисова (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, М.В. Домашенко та ін.; за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. 2-ге вид., переробл. та допов. Х.: Право, 2014. Т.1. 656 с.
14. Цивільне право України: Договірні та недоговірні зобов'язання : підручник / [Бичкова С. С. та ін.] ; за заг. ред. С. С. Бичкової ; М-во освіти і науки України. 3-тє вид., змін. та допов. Київ : Правова єдність : Алерта, 2014. 495 с.

15. Цивільний кодекс України: наук.-практ. Комент / Є.О. Харитонов, О.І. Харитонova, Ю.Л. Бошицький, Р.О. Стефанчук, О.С. Адамова, Н.Ю. Голубєва, А.І. Дрішлюк, В.М. Зубар, О.О. Кулініч, Т.Є. Харитонova. – 3-тє вид., переробл. та доповн. К.: Прав. єдність, 2010. 749 с.
16. Цивільне право : підручник : у 2 т. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого"; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. 2-ге вид., переробл. та доповн. Х. : Право, 2014.
17. Цивільне право України: Загальна частина / За ред. професорів І.А. Бірюкова і О.Ю. Заїки. К.: Алерта, 2014. 510 с.
18. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 736 с.

Допоміжна:

1. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / за ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.
2. Заїка Ю. О. Українське цивільне право : навч. посіб. 2-е вид., змін і доп. Київ : Правова єдність, 2008. 368 с.
3. Іванов Ю. Ф., Куриліна О. В., Іванова М. В. Цивільне право України. Том 1. Київ: Алерта, 2019. 342 с.
4. Конвенція про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами 1965 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_060.
5. Кот О. О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики: монографія / О. О. Кот. Київ: Алерта, 2017. 492 с.
6. Корнилова А.В. К вопросу о применении механизма «проникающей ответственности». Политика, государство и право. 2014. № 1. URL: <http://politika.snauka.ru/2014/01/1232>.
7. Коструба А. В. Цивільне правовідношення в механізмі правового регулювання. Вісник Національної академії правових наук України. 2014. № 1. С. 112-120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vapny_2014_1_13.
8. Котов проти Росії: рішення Європейського суду з прав людини (заява №54522/00). URL: http://europeancourt.ru/uploads/ECHR_Kotov_v_Russia_14_01_2010.pdf
9. Круглова О. О. Курс лекцій з дисципліни «Цивільне право» / О. О. Круглова. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2017. 151 с.
10. Майданик Р. А. Розвиток приватного права України : монографія / Р. А. Майданик. К. : Алерта, 2016. 226 с.
11. Майновий статус подружжя : лекція. URL: http://www.dlearn.pu.if.ua/data/course/70/LEC_1055/Лекція%0lektivsii.net/1-41175.html.laws/show/985_012.
12. Махінчук В. М. Зняття корпоративної вуалі: монографія [текст] / Махінчук Віталій Миколайович. – Івано-Франківськ: "Фоліант", 2017. 165 с.

13. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. 6-те вид., перероб. і допов./ за заг. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. Київ: Юрінком Інтер, 2019. Т. I. 752 с
14. Поняття та система цивільного права : лекція. URL: http://www.d-learn.ru.if.ua/data/course/70/LEC_1055/Лекція%201.docx.
15. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/page>.
16. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50–51. Ст. 384.
17. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682. 11. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 1. Ст. 1. 189
18. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від від 23.04.1991 р. № 987-XII. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 25. Ст. 283. Про захист іноземних інвестицій на Україні : Закон України від 10.09.1991 р. № 1540а-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12>.
19. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-вр. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.
20. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій : Закон України від 23.05.2017 р. № 2058-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2058-19>.
21. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 р. Відомості Верховної Ради України від 24.11.1992 р., № 47, стаття 642.
22. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 року. Відомості Верховної Ради України від 23.03.2001. 2001 р., N 12, стаття 64. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 р. Відомості Верховної Ради України від 19.09.2003 р., № 38, стаття 313.
23. Про надра: Кодекс України від 27.07.1994 року. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 36. 340 с. 127.
24. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 року. Відомості Верховної Ради України від 08.10.1991. 1991 р., стаття 546.
25. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю, Закон України від 06.02.2018 р. Відомості Верховної Ради України від 30.03.2018 р., № 13, стор. 5, стаття 69.
26. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 року. Відомості Верховної Ради України від 04.08.2006., N 31, стор. 1126, стаття 268.
27. Рябоконт Є. О. Деякі аспекти правонаступництва при реорганізації юридичних осіб публічного права. Юридичні особи публічного права: участь у цивільному обороті (Матвєєвські цивілістичні читання). Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 4 листопада 2016 року. К.: ТОВ “Білоцерківдрук”, 2016. С. 108-111.

28. Спасибо І. А. Набуття права власності : монографія / Акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва. Київ : НДІ приват. права і підприємництва, 2009. 170 с.
29. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
30. Цивільне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах. Т.1. Загальна частина. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. 520 с.
31. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: [підручник] / [С.С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.]; за заг. ред. С.С. Бичкової. 3-тє вид., змін. і доп. К. : Алерта, 2014. 496 с.
32. Цивільне право України: підручник: у 2 т. / за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. К.: Юрінком Інтер, 2006. Т. 2. 552 с. 227.
33. Цивільне право: підручник : у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького Х. :Право. 2011. Т. 2. 816 с. 228.
34. Цивільне право. Підручник у 2 томах. Том 1 (Гриф МОН України). В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. (ред.) Цивільне право України. Том 1 Х.: Право, 2011. Т.1. 656 с.
35. Яськів Б. Структура майна акціонерного товариства. Юридична Україна. 2011. № 11. С. 73–80.

7.4. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України // Верховна Рада України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
2. Президент України // Документи. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/all>.
3. Урядовий портал // Нормативно-правова база. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/npd/search>.
4. Єдиний державний реєстр судових рішень // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>.

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	кафедральний ноутбук	Навчальні аудиторії
Семінарське заняття	Цивільний кодекс України	спеціалізований кабінет № 28
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	приміщення комп'ютерного класу №28